

310509

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 25 వ తేది మంగళవారము

No. 20.

సంపుటము ౯

మండుభినామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ చతుర్థి ౧౪.

సంచిక ౨౦

Portable Steam Engine

ప్రస్తుతము అసంఖ్యాకములలో ప్రతిదినము ఉపయోగించబడుచున్న మార్మల్ హల్లర్ స్టీముఎంజిను గలిగినట్టి మేల్లైన ఎంగల్ బర్ల రైస్ మెషిన్లచాల స్పష్టికరముగా నున్నట్లు అందరును తెలుసుకొని యున్నారు.

హిందూదేశమునందు అనేక వాల్లరులున్నవి (Hullers) వాటినికూడ "ఎంగల్ బర్ల" అను పేరుతో పిలుచుచున్నారు. అయినను అవి మిక్కిలి తక్కువగా పనిచేయుచున్నవి. కొనబడినవారు వారి లాభము కొరకై ఎంగల్ బర్ల అనునది ఒక్కటిమాత్రమే యున్నదని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. వాటిలో మొదటిదియు, శ్రేష్ఠ లైన మైనదియు వైస్ వాటికి మేము ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశములకు ప్రధాన ఏజెంట్లుగా నున్నాము. హిందూదేశము నందు మా బ్రాంచి ఆఫీసులలో విక్రయించబడు శ్రేష్ఠతమైన ఎంగల్ బర్ల హల్లరులను కొనుటయందు అసక్తి గలిగి యుండవలెను.

మా స్టాకు లిస్టుకు వ్రాయవలెను.

Genuine Engelberg Huller

"వియ్యపు ప్యాక్ రీల సామాగ్రులను నిలువ సామాను లతో నుండికొను వారికి బప్పగించబడును."

మా స్టాకు లిస్టుకు వ్రాయవలెను.

Send for our Stock List: -

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) LTD,

CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA, TANJORE.

నవరంబంగానుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సవరము బంగారంతో తయారుచేయబడిన సకలవిధములు, వెండిసామానులు అమృతమునకు నిద్రముగా నున్నవి. అద్దకు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. నాలుగు శృంగీకరముగా లేనిచో నాపను తీసికొని వైకమియ్యబడును.

వర్షము 198 మరాఠు శ్రీనివాసులు టంకకాలపీఠి మద్రాసు, నాయుడు, మునిరత్నం తెలిహాస వెం. 880 నాయుడు అందునన్ను నగలవర్తకులు 87 మైసూబజారు మద్రాసు.

ప్రసిద్ధిగాంచిన గ్లోబ్ కంపెనీవారి వేలిముద్ర వేయు సామానుపెట్టె వెల రు 1-2-0

(32-8) గ్లోబ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

ఇమిటేషన్			
	రూ.	ఆ.	పై.
రవ్వల కమ్మలు	4	0	0
గజ్జెల వడ్డణము	3	0	0
కట్టకాసుల పేరు	8	0	0
నాగరము	2	0	0
నాను, జరినీ సహా	4	0	0

మెలాపూరు - మదరాసు విక్టోరియా డిపో, బొంబాయి, ఆధరణముల, గ్రంథముల క్యాటలాగు ఉచితము. (2957)

(3081) "కల్లికట్టలు"

కల్లికట్ట గల్లి గజము కొడుకు గజి. పాగలైంది. 1-కి రూ 4-0-0. దేవన కొనకాటి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చువేరే. కలయికవారు అట్టకట్టో ఒకరూపాయి అదాన్ను పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో కట్టట్ట అండ్ లాల్ మేకర్స్ etc. బెన్గాళురం, (గోదావరికట్ట) బెన్గాళురం అడ్డమంట్ల ప్రింట్ మేకర్స్ బెన్గాళురం.

దంతచూరము
వెల పెట్టి 1-కి 0-2-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకం. ఈ భంజనముతో పండ్లు లోముటకలసి చిగుళ్లనుండి క్షయము ప్రవించుకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అనేకులకు ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నూరును. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

అహమదాబాదు సభలు
ప్రతి వ దేశీయ మహాజనసభ
ప్రతి 1-కి రు 0-4-0 (3541)
నర్తకులకు 100-కి 25 చొ॥ కమిషనియ్యబడును
ములుగు-సెంటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

అమృతాంజనము
తలసెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏ విధమైన సెప్పలను కూడ నూ అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయచును. వెల 0-10-0 అణాలు. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

త్వరపడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!
PART I
జన్మనక్షత్రము. పుట్టినతేది నక్షత్రమును గురించి లేకయేసం వత్సర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్నిసంఖ్య త్వరములకైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే లేవం తట తాము వ్రాసికొనలగు ధనము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభాగములతో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనలగు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.
క్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, భువనగిరి, విశాఖపట్నం జిల్లా. (8291)

వనోపధిసరస్వరిల్లా
రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిమితిని పోగొట్టుట నుంచి పేరన్న క గాంచినది. భర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎన్నటికైనను తనలాఖ్యు త్వరముగా పంపబడును. (2978)
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 భనసవాడీ, బొంబాయి

ప్రకటన

చందాదారులు మా ఆఫీసుకు ఉత్తరములు గాని ముద్రలు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక ఏకనాటి అట్లు తప్పక గావించవలెనని కోరు చున్నాము. ఆం|| ప|| వ్యవస్థాపకుడు.

For Sale Overland.

పెలతక్కువ. శ్రేష్ఠమైనవస్తువు.

మోటారుకారు, మాడెల్

Go. American Car

స్టీమరు మోటారుగా నడచుట వంటిది. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం దొరకనటువంటిన్ని, సదరు మోటారు కారు, మాడెల్ 90 ఓవర్ లాంచు యీక్రింద అడ్రెసు వారినద్ద విక్రయమునకు వున్నది.

వలయువారు యీక్రింద అడ్రెసువారికి వ్రాసి విచారించ కోరెదము.

(17) బుద్రినారాయణ సూర్యనారాయణ. గుంటూరు ఫరంవారు, గుంటూరు.

The Guntur Central Stores, Limited.

గుంటూరు సెంట్రల్ స్టోర్స్

లిమిటెడ్

ఈ కంపెనీయొక్క నిలవయున్న పోలీసు సెంటుబుడు వరైరాజున్న, కందులు వరైరాజునులున్న, చేతి వడ్లమర యున్న యింకా కంపెనీ తాలూకు యితరవస్తువులను 20-4-1922 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి గుంటూరు తిలక్ పేటలోని రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసులో వేలములో విక్రయించ బడును. కొనుగోలుదారు సామ్య యావత్తు వెంటనే చెల్లించ వలెను.

గుంటూరు } యె|| సాంబశివశాస్త్రి ఎం.ఎ.బి.ఎల్.
తిలక్ పేట } డి|| లక్ష్మీనారాయణ బి.ఎ.బి.ఎల్.
23-4-22 }
54 డైరెక్టర్లు

కావలెను

మాదివ్యోపధములను అమ్ముటకు ఏజంట్లు.

(1) కుళ్ల మేవనివాణ మాత్రలు. (2) ధాతువృద్ధిరేఖ్యం. (2) మూగ్నివారణ మాత్రలు. (4) అగ్నికుమార మాత్రలు మంచిలాభమును పొందగలరు. అజీర్తికి.

M. V. R. RAMACHANDRA ROW, Market Tank, COCONADA.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము.”

మీరు ఇల్లుకడలకే తెలుగు పాఠ్యపాఠ్యుల నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. వివరముల క్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

తెలంగాణులను పూచియెన

జ్వేరదాన

చర్మమునైన యందు తెల్లమచ్చలు వైపుత వలన రి దినములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే శ్రేష్ఠమైన మూలికలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ధరకంటె రెండింతలు వైకము వాపనియ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి తో సహా రూ 3 లు. ఈ తీరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

(3430) The Aryan Nursery, P O Kamtau Darbhanga.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని (రిజిస్టర్డ్)

తెలంగాణ్ తక్షణమే ఈ జ్వేరదానమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకట్టు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకట్టుకొను వారికి పోస్టేజి ఇనాం. 1 దజ్జ్ ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్టేజి ఇనాం.

చిరునామ:—రాజ్యలక్ష్మీ కంపెనీ, సెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

(5)

జాబులు

ఏలూరు, అన్నదానసమాజము- వివాహకట్నం.

దుక్కుగూడెం కావలెను, వైశ్య శ్రేష్ఠి మ||రా||రాశీ లగడపాటి వెంకట నాగభూషణం గారు తమ కొమార్తె వివాహసంబంధమున, ప్రతిసంవత్సరం, కడ్డీనిజట్టి 15 ఏప్రిల్ (కొమార్తెవివాహముతేదీ) అన్నదానము జరుగుటకు కాశ్యతచం దారు 10/ అ||చైరూపాయిలు 18 తారీఖున, (ఏలూరులో) ఏలూరు అన్న, వత్తూ, వైద్య, విద్యావ్యాససమాజమునకు ఖర్చుం యిచ్చినందనీ యిల్లె- డైరెక్టరు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయులకు ఒక మనవి ఇటీవల మనము మన జీరిముల యభివృద్ధి నిమిత్తము చేసిన యాంబోళిముల ఫలితములను చెప్పి పులిరాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయుల సంఖ్యనువారిచే నేర్పరుపబడిన కాశ్య నిర్వాహక సంఘము వారు తెలిసికొని ప్రకటించియుండవలసింది. వా గట్లు చేయలేదు. మన కేమియు తెలియలేదు. ఫలిత మను కూలముగ నున్నట్లు తోచుటలేదు.

వివిధశిల్ప, తాలూకా సంఘముల కాశ్యదర్శులందరూ తిరిగి మతియొకసారి సమావేశమయి కార్యసానుసూల మాత్రముల నరయవలయునా లేక నిరుత్సాహులయి యూరకుండ వలసిందేనా? దయతో యోచింప గోరెదము.

తెన్నేటి వేంకట కామేశ్వరరావు, తాళ్లపూడి.

పాచ్చిరిక

మహమ్మదీయసాదరులారా, దేశసేవక యవకులారా! పవిత్రమైన రంజాన్ దినములు సమీపించినవి. ఉపవాస వ్రతములు గలపవై యునా ము. అంతర్గతకత్తలకు ప్రబోధసమ యము బాహ్యచిహ్నము, ఖద్దరుశత్రుధారణ, హిందూ మహమ్మదీయ దేశసేవయవకులెల్లరు యారంజాన్ మాసము జాతీయచూసముగా పరిగణించి ప్రతిమహమ్మదీయ గృహము నకు ఖద్దరుశత్రుములతో వెళ్లి ఈయంపవాసవ్రతం లెల్లరచే ఇతిధరింపబడుటయు చేయబడయే వివాహవిధ్యధర్మయి వున్నది.

మహమ్మదీయ సాదరులారా! యారంజాన్ పండుగలో మీరు చేయవలెనవస్త్రదానములు ఖద్దరుశత్రుములతోనే చేసి దేశ సేవ చేయండి.

తాజ్జిల్లా నూడెం, } డాక్టరు నసీరు అహమ్మదు
28-4-1922.

ఆనంతపురమండల తృతీయ గ్రంథాలయ సభ

1921 సం|| జూలైమాసమునందు ఆనంతపుర మండల ద్వితీయ గ్రంథాలయసభ హిందూపురమున జరిగియుండెను. తత్ఫలితము ఉరవకొండనుండి వచ్చిన ప్రతినిధు లగు మ-రా-శ్రీ బెల్లం రామదాసునాయుడు, పేటూరు నాకాయణశాస్త్రిలు గార్లు రాజోపురపున దమప్రాంతమునకు జేరిన గురికట్లు గ్రామమున జరుపుకొట్టుల కాము నిశ్చయించినటుల బెలిపి యుండిరి. సంవత్సరాంతము సమీపించుచున్నను వా కిప్పటి కేమియు సంస్థితపడియుండినటుల గానరాదు. ఇంక రెండు మాసములు మాత్రమే వ్యవధియన్నది. కనుక, వా మెప్పుడు సభను సమావేశపఱచునదియు సగ్రాసహృదయతల నెవరి నెన్న కొనసంతోయం జల్లికాముఖమున గ్రంథాలయములకు బెలియం శేపెద రని మ-రా-శ్రీ రామదాసు నాయుడు నాకాయణ శాస్త్రిలుగార్లను ప్రార్థించుచున్నాడను.

తుంపుర్తి సుజీవరావు.

ధర్మవరము 22-4-22

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు మేనెల 11, 12, 13, 15 తేదీలను జరుగును. సంవత్సరమున్నరక్రింద జరుగవలసిన ఎన్నికలు నేటికి జరుగవలయుండుట అద్భుతమని చెప్పవచ్చును. ఇందులకై ముగ్గురుపవిత్రహృదయులు కారాగారప్రవేశ మొనర్చునవచ్చెను. వారి కిప్పుడైన విముక్తి గలుగనివో మరెయొక తప్ప గానించినట్లు భావింపవలసివచ్చునని యొకరు వ్రాయు చున్నారు.

సర్ బుడోవిరు పోర్టరుగారు 21వతేదీ రాజ్యపరినిధిని సంభవించిరి. సర్ పోర్టరుగారిని రాజ్యపరినిధి కె. సి. వి. ఇ. బిరుదచిహ్నములతో నలకరింపజేసిరి.

ప్రకటన

నర్సాపురంతాలూకా పెనుమదల కాపురములు మత్రిగ్రి గారు గుట్టిపాటి రామచంద్రుడుగారు మత్రిగ్రిముతేజ జనల దిశ్చిధలకారం మాచానీర ఆస్తులను పాడుచేయుచున్నారు. మాకు ఏవిధమైన బుణములులేవు. నా అనుమతిలేనిదే మా నాయన గారికి ఎవ్వరు బుణము యివ్వకూడదు. ఆయనగడ్డనుంచి కుటుంబచరస్థిర ఆస్తులు కొనకూడదు. బదులు యివ్వకూడదు. పెనుమదల గన్నవరంబో వుస్తిఆస్తులు నాచేర క్రియపడి యున్నవి.

పెనుమదల } మిత్రిపాటి సూర్యప్రకాశరావునాలు
21-4-1922

నోటీసు

పల్లిపట్టు తాలూకా అత్తిమాంజేరి వద్ద రా 62 గ్రామాదులకు సంబంధించిన ఆరణ్యములలోని, తొంగేడు, శేల, సురభిపట్టులు, ముప్పివద్ద రా చిల్లర మహాసూళ్లను 1-7-22 తేదీ తాగాయతి క్రి సరి|| యములకు అనుభవించే యిజారాబాధ్యతను 1922 సం||రం, మేనెల 7 తేదీ పగలు 11 గంటలకు అత్తి మాంజేరి టీసీవరువారి మానేజరు ఆఫీసులో, అత్తి మాంజేరి గ్రామంలో ఏలంవేయబడును. సేలు కండిషన్లు మాకు వ్రాసి తెలుసుకోవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి } సి దొరసామయ్య
వద్ద రా దేవస్థానం } డివాన్ పేష్కారు.
ఆఫీసు, తిరుపతి.
22-4-22.

నోటీసు

బాపట్ల సబుకోర్టులో A. S. 205 నెంబరున యిమ్మడిశెట్టి పుల్లయ్య బాపట్ల మునసపు కోర్టులో O.S. 25 of 19 నెంబరు డిక్రిమిడ అప్పీలుచేసి యున్నా డని సదరు అప్పీలులో రెస్పాండెంట్లుగు (1) చమిక్లాల్ బాలాబాయి పా (2) మోరీ లాల్ గార్లకు తెలియుటకు గానున్న సదరు నెంబరు 29-4-1922 తేదికి వాయిదా అనిన్ని తెలియ జేయడమైనది.

బాపట్ల } ధారా నరసింహశాస్త్రి,
20-4-22 } అపెల్లెంటు రికర్టు, డిజ్డరు.

వేలపు నోటీసు

రాజమండ్రి సబుకోర్టు ఫయిలు O. S. No. 50. of 1914. Between

వాదులు:—దివాన్ బహదర్ శేకు బనిశిలాల అలీఖ చందు పేరట వ్యవహారించే శేకు విశ్వేశ్వరదాసు కస్తూరిచందు దాగా వర్గరాలు.

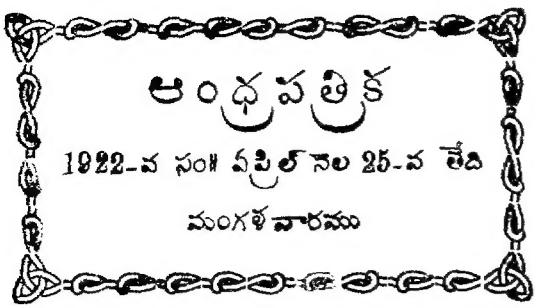
And

చారుగుండ్ల వెంకటకంకయ్య సా. ఇగ్నయ్యపేట:— ప్రతివాది. గదరుశెంబుకు ప్రతివాదితాలూకు కాకినాడ జగన్నాధపురం గ్రామములో చిక్కలవారి వీధిని చిక్కలవారి యింటివెనుకను వున్న Oil Factory తాలూకు ఆముదం తయారుచేసే యావత్తు సామానులతో వున్న రాటుములు 10 గ్లములకు పప్పుచేసే రాటుములు 8 న్నా ఆముదంనిలవ వుండుటకు పెట్టిలు 4 న్నా ఆముదం తూనికవేసి కాటాణ, పాసరాళ్లు వద్ద రా యావత్తు సామాన్లు పెడద్యాయి దాఖలా చరాస్తీని మహారాజశ్రీ కాకినాడ సబ్బాకి నేటు కోర్టువారికల్ల కాకినాడ జగన్నాధపురం గ్రామములో సదరు Factory వద్దనుండి 28 వ యేప్రియల్ 1922 సం. రం. తేదీని వేలంవేయుటకు సదరుకోర్టు వారికల్లను ఉత్తరువు కాబడినందున సదరు తేదీని వేలంవేయ బడును గనుక యిందుమూలమున తెలియచాడుడమైనది.

కాకినాడ } ఎ. కామేశ్వరరావు,
20-4-1922 } వాది ప్లీడరు

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 25-వ తేది

మంగళవారము

తండ్రి, కుమారుడు

కుమారుని దోసములకు తండ్రిని శిక్షించుట క్రొత్త న్యాయ మగుచున్నది. వింత వింత యుత్తరువులను ప్రకటించెడి యీ దినములలో, నిట్టి స్థితి తటస్థించుటయం దాశ్చర్యము లేదు. గంజాము జిల్లా బరహంపురమునందు గవర్నమెంటు ప్లీడరుగ ను పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగను ఎనిమిదిసంవత్సరము లనుండియు బనిచేయుచున్న వరహాగిరి వెంకటజోగ య్యపంతులుగారు, వాటికుమారులగు వి.వి. గిరిగారు నిరాకరణావలంబు లగుటచే, తమయుద్యోగపదవికి రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. జోగయ్య పంతులు గారు, మితవాదలు, సహకారవాదులు. తండ్రి కుమారులకు, రాజకీయవిషయములందు గాని మరి యేయితరవిషయములందు గాని అభిప్రాయ భేద ముండవచ్చును. ఆ విషయమై వారు అత్యంతమగు పట్టుదలను చూపవచ్చును. ఇరువురను వేర్వేలు పక్షములకు తెండవచ్చును. అంతమాత్రముచే, తండ్రి కుమారుల కుండెడి సహజసంబంధము వీడి పోవునా? అన్యోన్యప్రేమ నశించునా? అంగ దేశ మునందు ఒక్కకుటుంబములోనివారు వేర్వేలు రాజకీయపక్షములకు జెందినవారు గలరు. తమ తమ విశ్వాసముల ననుసరించి వారు బనిచేసెదరు. అందుచే, ఒకరి నొకరు విడనాడవలయు నని ఎవరు ను జెప్పటలేదు. భేదాభిప్రాయములు లున్నను, సాంఘిక సంబంధమున కవి యడ్డు పడుట లేదు. హిందూదేశమునందు మాత్రము ఒకరి యభిప్రాయ ములకొరకు మరియొకరిని నష్టపెట్టవలయునా? ఒక్కకుటుంబమునందే ఒకరున్యాయవాదివృత్తి నవ లంబింపవచ్చును. మరియొకరు ప్రజాహితేషితము కొరకే తన జీవితమును ధారబోయవచ్చును. అట్టి వారు, దేశహితైకకార్యములందు నిమగ్ను లగుట సహజము. మరియొకరు ప్రభుత్వమునం దున్నతో ద్యోగముల బడసి ప్రభుత్వమువానిని మెప్పించుటకు బ్రయత్నింపవచ్చును. నాల్గవవారు వర్తకము నవ లంబించి, స్వతంత్రముగ జీవించుచు, ఒకరికి లొంగి యుండక సంచరింపవచ్చును. కాని వీరందరును ఒక్కగృహమునం దుండగూడదనిగాని, ఒక్కపంక్తి ని భుజింపగూడదనిగాని, ఎవ్వరి వృత్తిని వారభ్య సింపగూడదనిగాని శాసించుచో, ఎంత విరుద్ధముగ నుండునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

కాని, జోగయ్య పంతులుగారి విషయమున ప్రభుత్వమువారు రవలంబించిన పద్ధతి, యీమార్గ మునే అనుసరించుచున్నది. వారు తమ రాజీ నామాను ప్రభుత్వమువారికి పంపునపుడు వ్రాసిన లేఖయందు, సందర్భముల నన్నిటిని తేటగ వివరించి, ఈ వ్యవహారము ఎంత పరిహాసాస్పదముగ నున్నదో సూచించిరి. వీరు 1914 సంవత్సరము నుండియు గవర్నమెంటు ప్లీడరుగనుండి అధికారుల మేష్టపడ యుచుండిరి. ఫిబ్రవరి మాసమునందు జిల్లా మేజిస్ట్రే టుగారు వీరిని మందలించిరి. కుమారులగు గిరిగారి యడల వీరు కఠినముగ నుండవలయుననియు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు పదవిని నిలుపుకొనడలచుచో వీరు కుమారుని వెడలగొట్టవలసిన దనియు, వీరు నిరాకర

ణావలంబులను ఇంటజేర్చుచున్నారనియు, నిరాకర ణావలంబులసభ లిక్కడ జరుగుచున్నవనియు, తమకు దెలిసినటులను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తెలిపి యుండిరి. జోగయ్యపంతులుగారు రిండులకు జవా బిచ్చుచు, తమగృహమునందు నిరాకరణసభలు జరిగినమాట అసత్యమనియు, తమకు అతిథులుగ వచ్చెడివారలలో నిరాకరణావలంబులు, మితవా దులు, ఇతర రాజకీయాభిప్రాయములు కలవారును గలరనియు, బలికిరి. తమకును, తమకుమారునికిని రాజకీయాభిప్రాయములలో భేదము గలదని, వీరు స్పష్టముగ దెలిపిరి. నిరాకరణవాదియగు కుమా రుడు తన ఇంటియందున్నమాత్రమున, తండ్రి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగ నుండరాదనుట, సహే తుకముగాదని, వీరు తమలేఖలో వివరించిరి. 1919 సంవత్సరమువరకు, జోగయ్య పంతులుగారు కౌన్సిలరుసభ్యులుగ నుండిరి. వారి రాజకీయమతము మితవాదమతము. వారి స్నేహితులలో కొందరు నిరాకరణావలంబులయిరి. అయినను, వారికిని వీరికిని స్నేహభావము వడలకుండుటచే, వారిగృహమునకు వీరు అతిథులుగ వచ్చుట జరుగుచుండెను. ఇం దాశ్చర్య మేమియు లేదు.

బ్యారిష్టరుగ వీరికుమారుడు తమ వృత్తిని వడలి నిరాకరణావలంబుడయ్యెను. వృత్తిని విమతక ముందు తండ్రి కుమారులు కలిసి నిరాకరణోద్య మమును గూర్చి చర్చించియుండిరి. అభిప్రాయభేద ము వెల్లడియయ్యెను. ఎవరి యిష్టానుసారము వారు బనిచేయ నిశ్చయించిరి. నిరాకరణావలంబులగు స్నేహితులతోగూడ, జోగయ్య పంతులుగారు ఈ విషయమై వాదముజేయుచుండిరి. భిన్నాభిప్రాయ మును తెలుపుచుండిరి. సహకారమే, వారి యభిప్ర మనుటకు, వారు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగ బనిచేయుట యొక చిహ్నము. సెకండుగ్రేడు కాలేజీ కమిటీకి, వీరు ఉపాధ్యక్షులుగనుండి కళాశాలాభివృద్ధికి పని చేయుట మరియొక చిహ్నము. ఈరాష్ట్రమునందే గాక, జెంగాలు, సంయుక్త రాష్ట్రములలోను, మరియితర రాష్ట్రములలోను ప్రభుత్వోద్యోగము లందు తండ్రిలు బనిచేయుచుండ కుమారులు జాతీ యోద్యమమునందు బనిచేయుచున్నను ఉభయు లును ఒక్కయింటిలోనే నివసించుట, సర్వసామాన్యమని జోగయ్య పంతులు విశదపరచిరి. కాని స్వదేశే వస్త్రధారణము మంచిదని తోచుటచే, వారుకద్దరును ధరించుచుండిరి. కద్దరును ధరించుట కాక్షేపణయొండదని వీరు తెలుపుచున్నారు. తమ యుద్యోగమును ఎటులయినను నిలుపుకొనుటకు వారి పరిహారోక్తులను వ్రాయుటలేదు. వారి నిజాభిప్రాయమును మొదటినుండియు వెల్లడిజేయు చునే యుండిరి. కాని, కొడుకుతో కలసియుం డుచో ఉద్యోగమును వదులుకొనవలయుననిచెప్పుట ఎంతమాత్రము సబబు గాదని తెలియజెప్పుటకే, వారిసంగతుల నన్నిటిని వివరింపవలసివచ్చెను. ప్రభు త్వమువారి కీకారణములు నచ్చలేదు. పంతులు గారు తమయుద్యోగమునకు రాజీనామా నీయవల యునని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినటుల, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు వ్రాతమూలముగ తెలిపిరి.

ఇంకను పదునాల్గిమాసములు వారికి యుద్యో గపరిమితిగలదు. అట్టిస్థితిలో తమకు రాజీనామా నీయవలసిన బనిలేదనియు, ప్రభుత్వము వారు సూచించిన కారణములు న్యాయవిరుద్ధములుగ నున్నవనియు, జోగయ్యపంతులుగారు భావించు చున్నను, తమ కక్షిదారులగు ప్రభుత్వమువారు తమను న్యాయవాదిగ నుండనక్కరలేదని తెలుపు చున్నపుడు, దానినే యంగీకరిండుట ఆత్మగౌరవ భంగమని వారుదలచి రాజీనామానుపంపిరి. పంతు లుగారి రొక్కసంగతినిగూర్చి తమయభిప్రాయమును

ధైర్యముతో తెలిపియుండిరి. అది యనేకులకు వర్తించును. ప్రభుత్వపు కొలువునందున్నవారు తమ స్నేహితులతోను బంధుగులతోను సంబంధ భాం ధవ్యములను వదులుకొనవలయుననుటగాని, కొడు కులనుగాని రక్తసంబంధముగల ఇతరులనుగాని గృహములనుండి పంపివేయవలయునని దొరతనము వారుపట్టుబట్టుటగాని, సహేతుకము గాకబోవుటయ గాక అసంభవమనిగూడ పంతులుగారు సూచించు టంతయు భావ్యముగనున్నది. ఇట్టికోర్కె, భారతీ యభావములకు విరుద్ధమనియు, ఇందునలన నిష్క పటపృథకులగు ప్రభుత్వోద్యోగులు కఠులుగ బ్రవర్తించవలసి వచ్చుననియు, ఇట్టి యుత్తరువుల వలన ప్రభుత్వమువారి తలంపు నెఱవేరుటకు మారుగ భంగపడుననియు, పంతులుగారు తేటపర చిరి. ఇందలి న్యాయాన్యాయములగూర్చి చర్చింప నవసరము లేదు. దేశపరిస్థితి తేతీరున నున్నచో, అధికారుల ప్రవర్తన మెటు లున్నదో గ్రహించుట కీసంగతులు తోడ్పడగలవు.

కద్దరును ధరించుటగూడ తప్పగుచున్నది. తండ్రికుమారులొక యింటిలో నివసించుట గూడ దోసమగుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధ ములు జెరిగినకొలది యు, జాతీయోద్య మము విచ్ఛిన్నమగునని భావించుట ప్రమాదము. జాతీయోద్యమవాదమునకు నిర్బంధ విధాన తీవ్రత తోడ్పడుచున్నది. సహకారవాదులు నిరా కరణావలంబులతోచేతులగుటకు అనుకూలించు చున్నది. జన్మస్వాతంత్ర్యము లందరకును గావలసి నవే. వాని సంరక్షణము అన్నిపక్షములవారికిని అవసరమే. మితవాదులకు స్వయముగ నిర్బంధ ముల చురుకు అంతగ దెలిసియుండక బోవుటచే, వారు జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణావశ్యకతను గ్ర హింపక, సంస్కరణములను ఎండమావులవెంట బరుగిడుచుండవచ్చును. కాని, తోడి భారతీయులు ఇరువదియైదువేలమంది నిర్బంధింపబడియుండ, పలు తావులందు వాక్స్వాతంత్ర్యము సయితము నిరో ధింపబడుచుండ, మితవాదులు నిర్బంధ తీవ్రతను గ్రహింపజాలరా? సురక్షద్రాసాధ జనరీగారివలె, పంగదేశీయులను వేనకువేలమందిని నిర్బంధించు టలో రొనాల్డుషే ప్రభుత్వమువారు నిగ్రహము గనుజుజిరిగి, జెప్పుటకు వీరు సాహసించురా? శాసనసభ్యులు తుర్కీ సమస్యనుగూర్చి తమ యభి ప్రాయమును తెలుపుట కేర్పాటుజేసినసభ డిల్లీలో నిషేధింపబడియుండ, మాలవ్యాగారికి సయితము నిషేధపు టుత్తరువులను జారీజేసియుండ, జోగయ్య పంతులుగారివంటి మితవాదులను ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నీయవలయునని బలవంతపెట్టుచుండ, జన్మస్వాతంత్ర నిరోధము పొడగట్టుటలేదా? కొంతకాలమువరకు, మితవాదులకు స్వయముగ నిర్బంధభారము అంటకబోవచ్చును. కాని, వారయి నను దేశపరిస్థితులను బాగుగ గమనించి, మూకి భావమును విడచిపెట్టి, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై నిరంతర కృషిసలుప నారంభించుచో నిరోధములు వెన్నం టును. నిర్బంధములు షేధింపబడును. అందుచే, స్వార్థచింతతో నెవరును మెలగుట పాడిగాదు. శ్రేష్ ఠేమము నాలోచింపవలెను. జనసామాన్యమున కంతకును లాభించెడిమార్గము నవలంబింపవలెను. ఏకొలదిమంది లాభమునో దృష్టిపథమునం దుంచి కొని లాభములేదు. తాత్కాలికలాభము నాశిం పక, శాశ్వతలాభమును పరికింపవలెను. ఇటుల మెలగుచో, మితవాదులును జాతీయవాదులును కలసి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడ గలుగుదురు. భారత జాతీయప్రబోధము, త్వరలో పూర్ణముగ సిద్ధించుగాక!

కాలమహిమ

బాల్మికిలు, యూరిపునం దితరదేశముల వారిచే బహిష్కృతులైరి. వారి ప్రవర్తనముగూర్చియు, వారి సిద్ధాంతముల గూర్చియు, పలువిధములగు వార్తలు ప్రచురింపబడుచుండెను. ఆ వార్తల జూచిన, వీరిని మానవులుగ వరిగణించుటకు వీలగు నాయను సందియము బాడముచుండెను. వారిని దరిచేర నియగూడ దని పట్టు బట్టిన జాతులు నెమ్మది నెమ్మదిగ వారితో వాణిజ్యసంబంధము నేర్పరుచుకొనవలసివచ్చెను. ఇప్పుడు వారిని జనోవా సమావేశమునకు బిలిపించిరి. ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, ఇటాలియను ప్రతినిధులతో బాటు, బాల్మికి ప్రతినిధులును సమావేశమై నాశీనులై ప్రపంచ వ్యవహారములను చర్చించుచున్నారు. ఇంతియగాక, తెలివితేటలయందేమి, రాజకీయనిపుణతయందేమి, మంత్రాంగశక్తియందేమి, ఆర్థికాస్త్రవాంఛిత్యమునందేమి, రుష్యా ప్రతినిధులగు చిచిరక, క్రాసిను గార్లు ఇతరులెవరికిని దీసిపోవరని, రూటరువార్తలయందే గనుపించుచున్నది. లండనునగరమునందు మిత్రమండలి పండితులు గూడి తయారుజేసిన నివేదికసంపూర్ణముగ నున్నదనియు, అందలి యంశములను త్రోసిబుచ్చుటకు వీలుండదనియు, మిత్రమండలి ప్రతినిధులు భావించియుండిరి. కాని, రుష్యా ప్రతినిధులు ఆర్థికాస్త్రజ్ఞానమును వినియోగించి, నివేదికాంశములను విమర్శింప మొదలిడగ నే, సభ్యుల కాశ్చర్యము జనించెనని, విదేశవార్తలు తెలిపియుండెను. జనోవా సమావేశమునందు వీరు ఇతరులతో సరిసమానముగ మెలగుటయగాక, వీరిని ఇటలీరాజుగారు విందుకు పిలచుట మరింత ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. రాజపరిపాలనమునకు విరుద్ధముగ సోవియటు రాజ్యమును స్థాపించి, ధనవంతుల పలుకుబడిని తగ్గించి సామాన్యజనుల పలుకుబడిని వృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నించిన బాల్మికి ప్రతినిధులకు, ఇటలీ నృపుడు మిదొసగుటయు, వారితో కలసి మెలసి ముచ్చటించుటయు కాలమహిమగాక వేరేమగును? కాల మెట్టి మార్పుల నయినను దెచ్చిపెట్టెను. నాగరికసంఘములో నెటుల మెలగవలయునో తెలియని బాల్మికి ప్రతినిధులు రాజమర్యాదలకు తగినదుస్తులను ధరించుటయగాక, వాత ప్రవర్తనము రాజనీతి సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండెనని గూడ రూటరు దెలుపుచున్నాడు. లండను ప్రెస్సుపత్రికా సంపాదకులగు విక్ హాము స్టీడుగారు జనోవానుండి వర్తమానమును పంపుచు, బాల్మికి ప్రతినిధుల నడవడిని వర్ణించిరి. వాడుకస్తులు, సభాకారవమునకు సరిపోవునటులుగ నుండెను. ఇటలీరాజుగారితో వారు కడు సరసముగ ముచ్చటించిరి. జనోవా ఆర్థి విషయగారితో ముచ్చటించుచు, రుష్యాయందలి మతసంఘము లనుభవించెడి స్వాతంత్ర్యమును వర్ణించిరి. ఇటలీరాజుగారు, తనప్రజలకు కన్నతండ్రివలె నుండినందులకు, చిచిరకగారు వారి నభినందించిరి. క్రాసిను గారు గూడ రాజుగారి యోజనాత్మకం త గౌరవము జూపుచు, రాజులెల్లరలో వీరెక్కుడు ప్రజాపక్షపాతియని నుడివిరి. ఇంతియగాక, రాజులేని ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమున కిట్టివారు అధ్యక్షులుగనుండుట తమ కిష్టమనిగూడ నుడివిరట. ఇంతటి స్వతంత్రముతో బాల్మికి ప్రతినిధి రాజు నుద్దేశించి ముచ్చటించుట, చిత్రముగ దోషకమానదు. కాని, కాలము దెచ్చిపెట్టెడి మార్పులు, ఆతి విచిత్రముగనుండును. నేడు మిత్రులు రేపు శత్రువులగుదురు. నేటిశత్రువులు రేపు మిత్రులగుచుండురు. రుష్యావారతే

గాక, జర్మనీవారుగూడ జనోవా సమావేశమున కావ్యనింపబడిరి. రుష్యాకును, జర్మనీకిని ప్రత్యేకముగ జరిగిన యొడంబడికను ఆధారముగ గైకొని, జనోవా సమావేశమునకు జర్మనీతోగాని రుష్యాతోగాని సంబంధముండగూడదని, ఫ్రెంచివారు గర్జించుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారు వారిని శాంతిపరుచుచు, జర్మనీవా రిచ్చిన సమాధానము సమంజసముగ నున్నదనియు, నిమననిముసమునకు అభ్యంతరముల జెప్పి, సభను భగ్నము జేయుట భావ్యముగాదనియు, మందలించిరి. శత్రువులుగ నున్న వారిపై ఫ్రెంచిప్రతినిధులు తీవ్రాగ్రహము జూపుచుండ, లాయడుజార్జిగారు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించుట, వారికి కష్టముగ నుండక మానదు. కాని, ప్రపంచమునందు మార్పు లతి త్వరితముగ జరుగుచున్నవి. పునర్నిర్మాణము నిమిత్తము అనేక సమావేశములు గూడుచున్నవి. ఇవి యన్నియు నిజాధారములను గ్రహింపక, తాత్కాలికపు వ్యవహారములపై తమద్వష్టిని నిగుడించుచున్నవి. భారతవర్షము తగినమార్గమును జూపగలుగును. కాని, ముందుగ నది స్వాతంత్ర్యమును వడయుట అత్యవశ్యకము.

నిరాకరణవాదులు : ఆయుధశాసనము

బాబు భగవానుదాసుగారు సుప్రసిద్ధ నాయకులు. తత్వజ్ఞులు. ఆహింసానతులు. అట్టివారికి గల ఆయుధధారణపు హక్కును తొలగించుటకు, బెనాదిసుజ్ఞుల మేజిస్ట్రేటుగారు జూనుకొనిరి. సహాయనిరాకరణ పక్షమునందు జేరినవారి కెవరికిని ఆయుధధారణపుహక్కు ఉండగూడదనియు, అందుచే భగవాన్ దాసుగారు తమయొద్దనున్న ఆయుధములను వారము రోజులలోపల తమపరము జేయవలయు ననియు, మేజిస్ట్రేటుగారు కోరిరి. భగవాన్ దాసుగారు ఇందుకు జవాబిచ్చుచు, తమ పక్షమువారు ప్రస్తుతప్రభుత్వ విధానమును శాంతి పద్ధతుల ననుసరించి మార్పుటకు యత్నించుచున్నారనియు, అల్లరులను పురికొల్పి దౌర్జన్యము వహించుట కెంతమాత్రము దలపెట్టుట లేదనియు, ఆయుధధారణము మానవునకు గల జన్మస్వాతంత్ర్యముగాని, అది కేవలము సౌకర్యముగాదనియు తెలిపిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరువునకు కుండ నవసరము లేదు. స్వాతంత్ర్య నిరోధము పూర్తియగుకొలదియు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధాన స్వభావము బయల్పడుచుండును. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరితముగ చేకూరుటకు, అనుకూల ఘరిస్తీతు లుదయించును.

శ్రీ తిరుపతి శ్రీనివాసమూర్తి శక్

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి

“కరా వేంకటనాయకః” అని వినుతింపబడు ప్రత్యక్ష దైవమగు శ్రీతిరుపతి వేంకటేశ్వరుల వారి రంగుల పటము క్కటి మాకార్యాలయమునకు పంపబడినది. దానిని కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ నందుకొంటిమి. మకరతోరణము క్రింద వికసిత సహస్రార వింద పీఠమున స్వామి చతుర్భుజుడు శంఖుచక్రధారియై బహుళ బహువిధ విచిత్ర వర్ణవర్ణిత పుష్పమాలాలంకృతుడును హారకేయూరకీరీటాద్యా భరణభూషితుడును పక్షిభాగవిరాజిత శ్రీచహలక్ష్మీ (పద్మావతి) సహితుడును విష్ణుపీఠాంబరపరిధాన విరాజితుడును, కన్నా రీతిలకవిభాసితవహార విందుడు నై నిలచియున్నట్లు చిత్రంపబడిన యాచిత్రపటము మాచువారలకు శత్రుపర్వమయి భక్తి ప్రకర్షనాపటిష్ఠమై పూజనీయమై అలరారుచుండినందులకు మేము మంతానంద కందభిక్త హృదయారవిందుల మైతిమి. దీని తిజ్యవరు వెంబరు 671 ఇది కేరళమునందలి లానవలాలో రవివర్మ చిత్రశాలలో ముద్రితము. మైసూరులోనున్న శ్రీనివాస ఎలక్ట్రిక్ ప్రెస్ ప్రాంత్రేటరు డి. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యంగారే యాపటమును ప్రకాశింపజేసిరి.

విదేశవార్తలు

జెనోవా సమావేశము

రష్యా జర్మను ఒడంబడిక

పరాసు ప్రతినిధుల య సమ్మతి
ఏప్రిలు 22:—మిత్రమండలివారి నిబంధనలకు జర్మను లంగీకరించిరిగాన రష్యా జర్మను ఒడంబడిక వివాద మంతరించెనని బ్రిటిషుప్రతినిధులును మిత్రమండలివారును తలచిరి. ఈదినము సాయంత్రమున పరాసుప్రతినిధులు ఒడంబడికపై తిరిగి యశమ్మతిని దెలుపుచు, మిత్రమండలి ప్రభుత్వములకును సమావేశకార్యదర్శులకును చెల్లెయ్యుక బాబును పంపెను. వీనివలన సమావేశకార్యక్రమమునందు మరెయ్యక పిడుగుబడి నట్లాయెను. రష్యా జర్మను యొడంబడిక వర్సెల్సు యొడంబడికకును కేన్సుత్రిన్కానములకును విరుద్ధముగ నున్నదనియు అందుచే నీ రష్యాను క్యూపరములను చర్చించు నుపసంఘమునందు జర్మనీప్రతినిధులతోగూడ గూర్కొనుట మిత్రమండలి కవమానకర మనియు నా బాబునందు గడదు. జర్మనీకి పంపిన నోటుపై సంతకము లొనర్చిన పది ప్రభుత్వమువారును ప్రస్తుతిపరిస్థితులను సంప్రదించుటకు సమావేశము గావలెనని పరాసువారు కోరుచున్నారు.

మిత్రమండలి సమావేశము

ఏప్రిలు 22:—ఈదినము సాయంత్రము, పరాసుప్రతినిధుల కోరికపైన, పదిప్రభుత్వముల ప్రతినిధులును సమావేశమైరి. బాల్మోగారు తమ బాబునందు దెలిపిన రీతినే, రష్యా జర్మను యొడంబడిక వ్యాపకవిరుద్ధముగ నున్నదని దెలిపెను.

జర్మనులు మిత్రమండలితో సహకారముగ మెలంగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు మిత్రమండలివారు తెలిపిన వరతుల ననుసరించి వారు రష్యావ్యవహారములందు జోక్యమును వదలుకొనినదియు లాయడుజార్జిగారు తెలిపిరి. జర్మను లంగీకరించిన వరతునకును మిత్రమండలివారు ప్రభుత్వమున నూచించిన వరతునకును యెట్టిభేదమును లేదు. రష్యా జర్మను సంధియందుగల సమస్యలను సమావేశమువారు చర్చించు తరి అందు పాల్గొను హక్కును జర్మనులు వదలుకొనిరి. సమావేశ ప్రభుత్వసంఘమువారు వీరికన్న నెట్టి విశేషముల చర్చించెదరో దెలియుట లేదని లాయడు జార్జి గారనిరి.

ఏప్రిలు 18 వ తేదీన మిత్రమండలివారు జర్మనుల కంపిన బాబునందు దెలిపిన వరతులకు జర్మను లంగీకరించి రని సమావేశమువా రేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి.

ఏప్రిలు 23:—గతదినము వివాదములు ముగిసిపోయెనాత న్దినము శాంతియు గనుండెను. ప్రతిదినము వివాదములు సంభవించుటకునుగించి లాయడుజార్జి గా రాసమయమున చాల వినుగుకొనిరి. పరాసు వారు జర్మనులకు వ్రాసిన బాబునందు జర్మనులను అసత్యవాదు లని కూపించుట జెనోవా సమావేశ ఆశయములకు భిన్నముగ నుండెనని జర్మను ప్రతినిధుల వాయుకుడు డాక్టరువర్దుగారు సమావేశాధ్యక్షులగు ఫ్యాబ్రాగారికి వ్రాసిరి. శత్రు ఈవివాదము లన్నియును అంత మొందుననియు, సోమవారము నుండియు ఆర్థికవిషయములపై చర్చ ప్రారంభించుటకు వీలుండుననియు యెంచుచున్నారు. కాని పరాసులకును జర్మనులకును చాలభేదము ప్రబలుచున్నది. పరాసువారు సమావేశ కార్యక్రమమున కాటంకములు గల్పించుచున్నారు.

రష్యాను మిమోరాండము

ఏప్రిలు 22:—రష్యానుల మిమోరాండము మిత్రమండలివారికి జేరెను. ఈ మిమోరాండము, రష్యావ్యవహారములను విచారించు ఉపసంఘము వారియెదుటకు వచ్చెను. ఈమిమోరాండము కేన్సుత్రిన్కానమునకును చిచిరనుగారు లాయడు జార్జి గారికంపిన లేఖకును వర్తితముగ నున్నదనియు నందుచే నీ చర్చయందు పాల్గొనబాల ననియు, పరాసు సభ్యుడగు సిడూత్స్ గారు దెలిపి సభ నుండి వెడలిపోయెను. జపాను ప్రతినిధులు గూడ నట్లనే గావించిరి.

సంఘాధ్యక్షుడగు సర్. లామింగువర్గింగుటను ఈవెన్ను గారు సభ ముగిసెనని ప్రకటించిరి. రష్యాను ప్రతినిధులు వెంటనేలేచి మిమోరాండము నుపసంహరింపకొంటిమనియు తమయొద్దేములకు గురించి మిత్రమండలివారు పొరబడినదియు ప్రకటించిరి.

జర్మనులకు మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము.

ఏప్రిల్ 23:— మిత్రమండలి పరిరాష్ట్రములవారును ఈ దినము ఈ దినమున సమావేశమై జర్మనులకు ప్రత్యుత్తరమును పంపిరి. రష్యాజర్మను యొడంబడిక ఇతివృత్తుల బడంబడికలకు ప్రతిపాదముగ నుండెనుగాన మిత్రమండలి ప్రభుత్వములవారు తమకు అంగీకారముగ లేనదనియు బడంబడికనుండి తొలగి పతనమైనయు ఇంగ్లీషుతో నీ వివాదము ముగిసెననియు మిత్ర మండలివారు చెప్పిరి.

అశాస్త్రాచార్య

సమావేశము భగ్నము గాకుండ జేయవలెనని రష్యనులు చాల ప్రయత్నించుచుండిరి. వివాదములలో నిరసనముల వారిని సమాధానపరచుచు అభ్యుత్తముగ కార్యము నెరవేర్చుచున్న ఇటాలియు ప్రతినిధులను వీరు చాల ప్రశంసించిరి.

రష్యాజర్మను యొడంబడిక.

మిత్రమండలి ప్రకటన.

ఏప్రిల్ 23:— మిత్రమండలివారు జర్మనుల కంపిన బాలునం దీక్షించి విషయములగుడ గలవు:— మిత్రమండలివారు రష్యాకు చెల్లిన వరతులవలన జర్మనీకి నష్టము సంభవించుననియు, ఈ విషయమును జర్మనుల యొరలు పెడచెప్పినది బట్టి బడినదినియు చెబుట బడిన విషయముల కంతమాత్రమును ఆధారములు లేవు. మిత్రమండలివారు నూదింపిన వరతులు తమకు నష్టకరముగ నున్నవనిగాని అందుచే నాము ప్రత్యేకముగ నొడంబడిక గావించుకొనెదమని గాని జర్మనుప్రతినిధు లెప్పుడును సమావేశమునందు చెలువలేదు. మిత్రమండలివారు తమయుద్ధములనివయము రష్యనులతో సంఘర్షించుటవలన రాయబారములు జరుపుటవలనను జర్మనులకు నష్టకరమగు బడంబడికను గావించుకొనుచున్నారని చెలువుటగుడ వీలులేదు. సంపూర్ణసమావేశమునందును, ఈ సంఘములందును చర్చింపబడుటచే నెట్టి యొడంబడికయు గావించుకొన వీలులేదు. ఈసంఘములందు జర్మనీకి చూడ ప్రాతినిధ్యముండును.

ఇటాలీసార్వభౌముడు

ఏప్రిల్ 22:—ఇటాలీ సార్వభౌముడు జెనోవాను దర్శించుట కీడినమున అనుబంధము. సంగ్రామాన తరము వీరు జెనోవాను దర్శించుట కీడియే ప్రథమపర్యాయము. ప్రజలందరను నుత్సాహముతో వీరికి స్వాగత మొసగిరి.

సార్వభౌముడు విందొసంగుట

ఏప్రిల్ 23:—జేంటి ఆల్ఫినుకురు అనుయుద్ధనాక వైన, జెనోవాను సమావేశమునకు అనుబంధించిన వివిధరాష్ట్రముల పత్రికలకు సార్వభౌముడు విందొసంగెను. చివరను గాకును క్రాసిను గారును కూడ సానుదర్శమున పాల్గొనిరి. సార్వభౌముడు వీరితో చాలనుత్సాహముతో ప్రసంగించెను. ఆ సమయమున రష్యను ప్రతినిధులవలన వారి రాజకీయప్రతిభను విశదపరచుచుండెను. సార్వభౌమునికి కుడివైపు లాయరు బార్బి గారును ఎడమవైపున బార్బి గారును కూర్చొనిరి. సార్వభౌముడు ప్రభాభిమతాశయములకొరకు పాటుబడు ప్రభారంజకుడని చివరను గారు ప్రశంసించిరి.

సార్వభౌముడు తన ప్రజలకు కన్నీల్లలవలె ప్రేమతో పరిపాలించుచుండెననియు రాజు గారిక ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమున కధ్యక్షులుగ నుండుటకు తగియుండుననియు, క్రాసిను గారు నడిచిరి.

జర్మను నష్టపరిహారములు

జర్మను నష్టపరిహారసంఘమువారు జర్మను లీక్షకులనిన మొత్తమునకు వాయికాల నీక్షించిభముగా నిర్ణయించిరి:— 1921 సం॥ందు జర్మనులు నూరుకోట్లమూర్కునాణెములను చెల్లించిరి. 1922 సం॥ మార్చి 21 తేదీనకు 292900000 మార్కులను చెల్లించిరి. ఏప్రిల్ 15 తేదీకి 18900000 మార్కుల నీక్షయవలెను. తరువాత ఆక్టోబరు మాసమునకు 5000000 మార్కుల చొప్పున నీక్షయవలెను. తరువాత నెల 1 కి 60,000000, చొప్పున నీక్షయవలెను.

ఇంగ్లీషుకింగు ఎంప్లాయర్స్ ఫెడరేషనువారికిని ఇంజనీయర్కింగు యూనియనుల ప్రతినిధులకును రాయబారములు తిరిగి భగ్నము లయ్యెను. యూనియను ప్రతినిధులు తమకును యజమానులకును జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వములను ప్రకటించిరి.

ఎంప్లాయర్స్ తిరిగి 600000 మందిని పనినుండి నిలిపివేయు నెందుచున్నారని.

విర్లందు కలహములు

కొల్లిన్నగారిని నిరోధించుట

ఏప్రిల్ 22:— కొల్లిన్నగారు కొల్లూరి అనుపట్టణము నందుపర్యవేందించుట జనెను. సామూహికములు కొందరు రైల్వే స్టాంపుభారమునకు వచ్చి సభను జరుపనీయమని తెలిపిరి.

సాయుధమోటారుశక్తులములతో కొల్లిన్నగారు పట్టణమును ప్రవేశించెననియు, అల్లురులు సంభవించునన్న అందుచే ప్రజలు వీధులలోని రౌద్రదీనియు ప్రజాస్వామ్యదీని యులు ప్రకటించిరి.

కొల్లిన్నగారును వారి అనుచరులను మార్కెటు నేర్పడక రైల్వే కత్తిత్రయాసమునై జనగలిగిరి. కాని యచ్చట ప్రజలు కొందరు తుపాకులు, కన్నీలతో కొల్లిన్నగారి అనుచరుల నచ్చట నాపివైచిరి. అందుచే కొల్లిన్నగారు కొక గజాక్షుమునుండి ప్రజల కుపహాసించెను.

మరియొక కథనము

ఏప్రిల్ 23:—కొల్లూరియందలి ప్రజాస్వామ్యవాదులు కొల్లిన్నగారిసభ నాపివేయుటకు గాను వారు వచ్చి రైలు బండికి క్రాసినుగారొద్దందు రైల్వేగేటులను తెరవకుండ జేసిరి. అందుచే రైలుబండి ఆగెట్లును విరమింపి నెట్లెను.

రైల్వే స్టాంపుభారమునకు కొల్లిన్నగారును మెక్ కెన్ గారును ప్రజాస్వామ్యవాదుల బెదిరింపులకు లక్ష్యపెట్టలేదు, ప్రజాస్వామ్యవాదు లంతట రివాల్యూతోడను కన్నీలతోడను సన్నద్ధులై ఉచ్చిరి. “ఆయుధముల నవలక్షింపి ఇంటికిపోడు” అని మెక్ కెన్ గారు రసిరి. అంతట ప్రజాస్వామ్యవాదులు స్టాంపు భారమునకు అగ్నిని కరిగొల్పి తెడలిపోయిరి. కొల్లిన్నగారు తరువాత ప్రాన్సిస్కు చర్చివద్ద ప్రజల కుపహాసించెను.

అంతఃకలహము లడంగుట

నై నికయొడంబడిక

ఏప్రిల్ 24:—“వెస్తుమిప్పర గజటు” పత్రిక ప్రతినిధి డల్లినుండి ఇల్లు వెలుపుచున్నాడు:—తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలముల నాయకులును ప్రజాస్వామ్యపటాలముల నాయకులును విశోధములను విరమించుచు నొడంబడికను గావించుకొనిరి ఈ యొడంబడిక నైనికులమిత్రమే వర్తించును. రాజకీయములతో నెట్టిసంబంధమును లేదు. బడంబడికనుగురించి ప్రజలు స్వేచ్ఛగా తమ యభిప్రాయముల చెలుపరచుచు.

విర్లందు ప్రభుత్వచట్టము

విర్లందు ప్రభుత్వనిర్మాణచట్టము తయారు చేయబడెను. త్వరలోనే ప్రకటింపబడును.

చైనావిషమస్థితి

ఏప్రిల్ 21:— తెనరలు వువైపుగాన పక్కోరైలుమార్గమును భేదించెను. పోరాటము లింకను ప్రాంధము గాడెను. యూరలులు పోరాటమునకు కుతూహలపడుచుండిరి. కాని జెనరలు భాగుగా రిప్పపడుటలేదు. మధ్యవర్తులు పోరాటమును తప్పించుటకు యత్నించుచుండిరి.

సన్ యల్ సేనుగారు

కాంటు ప్రభుత్వధ్యక్షుల గు జార్జరు సన్ యల్ సేనుగారు ఇంటిరియరు కౌన్సిలు మంత్రియై క్యాంటంగు గవర్నరును, నైన్యాధ్యక్షుడును నగు చెన్ చియాంగు మింగుగారిని పడవినుండి తొలగించిరి.

జార్జరు సన్ యల్ సేనుగారికి, జెనరలు చాంగుల్స్ లిను గారికిని గల స్నేహమునలన విరూంగుమింగుగారికిని దనకు గలిగిన అభిప్రాయభేదములచే సన్ యల్ సేనుగారి చర్యను దీసికొనిరి వార్తాపత్రికలు దలచుచున్నవి.

సన్ యల్ సేనుగారు కాంటును సైనికనాకాధ్యక్షుపద విని తాము న్యాయముగనే వుచ్చుకొనిరి. వుట్టింగు ఫాంగుగారికి క్యాప్టంగు గవర్నరుపద వీయబడెను.

కెరోసినునూ నెకం పెనీలు.

సర్ జాను కాడ్మనుగారు అమెరికానుండి ఇంగ్లండునకు తిరిగివచ్చిరి. వారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు తెలిపిరి. ఎవరైనను సర్ నూనెగనులను గనిపెట్టి పనిజేయవలెనని అంగ్లేషము గోరుతున్నది. ఇతివృత్తము ఇతివరకీ విషయముగల అపోహలు దీరిపోయెను. స్టాండర్డ్, అంగ్లోషర్లీ అను అంబుకంపెనీలకు డిక్షి ఐప్పర్లూడుండు స్నేహము కుడియెను.

స్థానికవార్తలు

తపాల ప్రకటన:—మూలమునకు పంపబడు బాలులు యూనెల 30 వ తేదీ సాయంత్రము 6-55 గంటలలోగ జెనరలు పోస్టాఫీసునందు పోస్టుచేయవలయును. దక్షిణాఫ్రికాకు పంపబడు బాలులు యూనెల 29 వ తేదీ సాయంత్రము 6-55 గంటలలోగ జెనరలు పోస్టాఫీసునందు పోస్టు చేయవలెను.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— ఏప్రిల్ 22 వ తేదీతో అంత్యమైన వారములో జేయింటికి 50.1 మంది చనిపోయిరి. గతవారములో 49.7 మంది చొప్పున చనిపోయిరి. 122 మందికి స్కాట్ క ము పోయి గా 62 మంది చనిపోయిరి. ఒక్కరు విషజ్వరమునల్లను 46 మంది యితరజ్వరముల వల్లను చనిపోయిరి. గతతర్వాగ మిదేవారములో 86.3 మంది చొప్పున చనిపోయిరి.

శ్రీరామనవమి ఉత్సవములు:—శ్రీరామనవమి ఉత్సవముల కడపటిదిగను బార్బివురు నయనప్పను నాయకము విశిష్యుడతి శ్రీ మంకచేకపెరుమారు ఆలయమునందు మింగువైభవముతో జరుపబడెను. 80 భజనసంఘములతో గొప్ప ఉర్రేగింపు జరిగెను. వెయ్యిమందికి అన్నదానముగావించబడెను. సాయంత్రముల శ్రీమాకో కన్నప్ప భాగవతరంగులు కృష్ణలీల హరిశ్చంద్రములను మొనర్చిరి. ఈ ఏర్పాటు ఇంతవక్కుగ గా వింపిన భర్తకర్తలగు కంకశాస్త్రి తెట్టిగారు పి. దొడ్డిశాస్త్రి గారు వందనీయు లని మాకొకవిశేషము వ్రాయుచున్నాడు.

తాతాగారికి

తాతా ఇండస్ట్రీయులు బాంకి సాంకేతిక నివేదికము నందు ఈ సంవత్సరము మార్చి 31 వ తేదీతో ఆంధ్ర మొండి సంవత్సరమునందు బాంకి 18,60,000 రూప్యములు లాభము వచ్చి నట్లు నూకింపబడినది. ఇందు రిక్తి లక్ష రిజర్వు ఫండునకు చేర్చబడెను. వాటాద ఆరణాలు చొప్పున డివిడెండు ఇయ్యబడినది.

అగ్రాలో ప్రస్తుతము 4 ప్రత్తియంత్రాలయము లున్నవి. 28 వ తేదీ సాయంత్రముల మరియొక యంత్రాలయపు కంఘ స్థాపన నుహాత్సవము జరిగెను.

సర్ మాల్కాము హెయిలీగారు సెలవుమీద పోయినపుడు కుక్కగారు ఆర్థికసభ్యులుగను జె. ఇ.సి. బాట్స్ గారు ఆర్థికకార్యదర్శిగను పని చేయుచుందురు.

శనివారమురాత్రి పూనాయందలి సెంటుపాట్రిక్ రోమనుకాథలిక్ చర్చియందు దొంగలు ప్రవేశించి కొన్ని ఉడుపులను దొంగిలించుకొని పోయిరి. వెండిసామానులు వారికి దొంగకడెను.

చెడవపార్వీ పయనింపరు జటాలియను నందు 400 మంది పార్సీలు నైనికులుగ చేరిరి.

ఈనెల 18 వ తేదీన బడ్జెటుకులు అను అర్థమంది పోటు దొంగ నాయకత్వముక్రింద కొంతమంది దొంగలు కొనాటువారి నందలి పినివాగుడితెలు గ్రామము ప్రవేశించి కొంతసాము అపహరించి మువ్వలకు హిందువులను కయరు లాసర్స్ తీసికొనిపోయిరి. పోలీసు అధికారులు వారిని వెంబడించిరి. ఆ పోరాటము నందు బడ్జెటుకులు గారు మరణించిరి. కయిటిలు గ తీసికొని పోబడిన మువ్వలకు హిందువులు విడుదల చేయబడిరి. అపహరింపబడిన భవముకూడ పోలీసు వారి వశమయ్యెను.

కాన్పూరు ఇంప్రూవుమెంటు ట్రస్టు ప్రధాన ఇంజనీరు ను మారుమిల్లు కంపెనీ డైరెక్టరుగు నాల్లరు పారి గారు ఈ రణించిరి తెలియుచున్నది.

మలబారు

నీనియరు స్పెషలుజడ్జి హ్యూజెనుగారు సెలవుపై ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుచున్నారు. రైటుహానరులు శ్రీనివాసరాస్త్రి గారు 24 వ తేదీ ఉదయం కళిగోట చేరిరి. శివానుబహదరు వర్మి నుగారు, మంతేరి రామయ్యగారు మరొకందరు ప్రముఖులు స్నేహుకర్త రాస్త్రిగారికి స్వాగత మొసంగిరి. వర్మి నుగారు రాస్త్రిగారిని పుష్పమాళాలంకృతుల గావించిరి. రాస్త్రిగారు రెండు మూడుదినములు మలబారునం దుండెదరు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీమహాత్ముడు - పరాసు (ఫ్రాన్సు) దేశీయుని ప్రశంస

(0)

కళ్యాణజీగారిచ్చిన లక్షరూపాయల విరాళము - వివరములు

బాబూ భగవాన్దాసుగారికిని కాశీ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకును జరిగిన లేఖలు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రపతిగారిని సంతకం గుంటూరులో ఏప్రిల్ 30 వ తేదీని జరుగును

రాజమండ్రిలో కాంగ్రెసు పత్రిక సంపాదకులకు ప్రకాశకులకు నోటీసులు

ప్రభుత్వనిర్బంధము: వి. వి. జోగయ్యపంతులుగారు (బరంపురం)

ప్రభుత్వవ్యాయవాది పదవికి రాజీనామా నివ్వటం

గాంధీ మహాత్ముడు

ఫ్రాన్సు దేశీయుల ప్రశంస

లీమాటిను పత్రిక

“ప్రతాపశాలియ్య కక్కిరిసినదైన అంగ్ల జేతలు యువరాజును ప్రతిఘటించిన దెవరు? తెల్లని ఖద్దరుబట్టనుమాత్రమును ధరించి కాళ్లకు పాదరక్షతైన శేఖండ నిలచిన యొక ధనహీనుడు. తేజభక్తితో గూడిన విశ్వాసమును ఆనర్థ శక్తితో కూడిన మౌనమును మాత్రమేగాక యితరసాధనసంపదగూడ అతనికి కలదు. అతడే గాంధీ. అతడే యధార్థముగ నుపదేవు, లేక నాయకుడు. భరతఖండమునందంతటను అతనివాక్యములను దైవాజ్ఞగా భావించి భక్తితో నాలకించెదరు. లక్షలకొలది ప్రజల కతని బోధనలను నుద్బోధనము కలుగుటయేగాక వారందఱును సంపూర్ణముగ ననుసరించుచు జయించి జిత్వొందియ్యవలయును గాంధీ చేయగలిగెను. అతని కాదేకమున మహాత్మా తాత్పర్యము కలదనుట కిదియే ప్రబల నిదర్శనమని యొక పరాసు (ఫ్రాన్సు) దేశీయుడు లీమాటిను పత్రికకు వ్రాసెనని బాంబే కాగితముల పత్రిక ప్రకటించెను.

సేటు జీవారంగారి విరాళము

బాంబాయిలో మాండ్రే యందున్న నాగ్జీ భిష్ణి కంపెనీకి చేరిన సేటు జీవారంగ కళ్యాణజీగారు సేటు నాగ్జీ విశ్రాంతిధారి (కోటడాకరు) గారి పేరుమీద గుజరాతు తిలకు స్వరాజ్యాధికి లక్షరూపాయల నిచ్చిరి. ఆ మొత్తమును గాంధీమహాత్మునికోరకు తమ కుచితముగు రీతిని వ్యయపరచదగునని కళ్యాణజీగారు వల్లభాయి పటేలు ఓక్సీకాను పుత్ర పోత్తమకానుగార్ల కధికారమిచ్చిరి.

విశ్వానందస్వామి కేసు

దార్జిలింగులో విశ్వానంద స్వామిపై క్రి. ప్రొ. కోడు 55 సెక్షను ప్రకారము కేసు చేసిరి.

అహమదాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘము

కాక్టరు ఔరమ్మివానతిగారు అహమదాబాదు (ఆంధ్రప్రదేశ్) మునిసిపలు సంఘముపై తెచ్చినదావాలో తమక్రింద నున్న పాతకాలకు ప్రభుత్వము వారిసంగు విరాళములను ప్రసించుటకు ఆ పాతకాల పరిపాలనమును గూర్చి ప్రభుత్వమువాద పరిశీలించుటకు తమ కభ్యంగరము తేదని కోర్టులో తెలుపుటకు ప్రస్తుత సంఘమువాద నిశ్చయించిరి.

కాశీజిల్లా మేజిస్ట్రేటు

భగవాన్దాస్

ఆయుధముల నిచ్చినేయుట కు త్రువు

భగవాన్దాస్ గారి ప్రత్యుత్తరము

కాశీనగర ఆసహాయవాద సంఘాధ్యక్షుడగు బాబూ భగవాన్దాసుగారికి కాశీయండలము మేజిస్ట్రేటు ద్వారా గాఢాశ్చర్యపుత్రువును పంపిరి. “మీ యొద్దనున్న కుపాటలు కత్తులు మున్నగు నాముధములను వాము కోజులలోగా మీరు ప్రభుత్వమువారికి కళపరుపవలెను. ఏలననప్రభుత్వమువై ప్రజలకు ప్రతిపూర్ణాశ్రయమును కలిగించుటయును ప్రభుత్వకార్యములను స్తంభింపజేయుటయును అసహాయవాదుల ముఖ్య లక్ష్యములు. వారి ప్రయత్నముల వలన చాలవోట్ల అల్లటలుజరిగి కాశీకి భగము కలిగింది గాన ప్రభుత్వోద్యోగు లాంగంగల సౌకర్యములను వేసిగూడ ఆసహాయ వాదులలో నెరవేరిగూడ నొనగ గూడదు” అని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు భగవాన్దాసుగారికి వ్రాసెను.

భగవాన్దాస్

ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వ విధానము బాధ్యతావిహీనము. ప్రజలకుది పుత్తరవాదిగాదు గాన నది కేవలము అసంతృప్తికరము అని ప్రజలకు బాగుగా బోధించి శాంత యుతమగు వత్తిడి నందరికిని కలిగించి ప్రజలకు అవిధేయమైయున్న ప్రభుత్వమును విధేయముగా మార్పుటయే అసహాయవాదుల సంకల్పము. ఇందులకు మేమువలంబించు విధానము వలన మా శాంతి ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలమై ఎచటనైన దౌర్జన్యము కలిగినచో అందులకు మేము తరవాదులము గాము. ఏలనన అసహాయవాదులకు జీతబత్తెములు లేవు. వారిజీవనోపాధికి వాశే ప్రయత్నించ వలసియున్నది. జీత బత్తెములను పుచ్చుకొనుచున్న పోలీసులును మేజిస్ట్రేటులును వేలకొలదిగ నియమింప బడినను దేశమునందు దొంగతనములు బందిపోట్లు మున్నగు నేరములు జరుగుచుండలేదా? ఆ దొంగతనముల కాపోలీసుయద్యోగుల కేమైన బాధ్యత గలదా? సంవత్సరమునకు 65 కోట్ల రూపాయలను వ్యయపరచి సైన్యములను

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘము

క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల సమావేశము

ఏప్రిల్ 30 వ తేదీని గుంటూరులో జరుగును

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఈ నెల 30 వ తేదీన గుంటూరునందు సమావేశ మగుదురు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంట్ గారు, శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు రాగలరు. కొంతమంది మితవాద నాయకులు గూడ నాహ్వానింపబడిరి.

22 ఏప్రిల్ 22 } టంగుటూరు ప్రకాశం, ఆధ్యక్షుడు.

గుంటూరులో యీ నెల 30 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు స్వరాజ్యకార్యాలయము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముగారు క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల సమావేశము జరుగును. కాంగ్రెసు సభ్యుల నియోజనము, అపరాధపు పన్ను మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యు లియ్యవలసిన సభ్యులనును చెలికి రూపాయలును వారినభ జరుగు లోకలనే చెల్లింపవలెను. దీనినే ఆహ్వాన పత్రముగా భావించవలెనని క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులను కోరుచున్నామని కార్యదర్శి కేడు తంతివార్త సంపెను.

రాజమండ్రి కాంగ్రెసు పత్రిక

రాజమండ్రిలో ఆంధ్రముక ప్రకటింపబడుచున్న కాంగ్రెసు అను వాపత్రికకు సంపాదకుడగు మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారికి సంపాదకత్వేనా నోటీసునిచ్చిరి. ప్రకాశకుడు గూడ వాతదేయగుటచే ప్రకాశకత్వేనా 27 వ తేదీలోగా నమోదు చేయుచుకొనవలెననియు అట్లు చేయనిచో 1867-25 వ చట్టము 15 శక్తును క్రింద శరతుగుననియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నోటీసు పంపెను. (స్వ-విలేఖరి-రాజమండ్రి ఏప్రిల్ 24).

బందిపోటు దొంగతనములు

ఇటీవల ఆగ్రాయందు అరబిందీపోటు దొంగతనములు జరిగినవి. 22వ తేదీ రాత్రి దాదాపు 40మంది దొంగలు బాంబులాలమను ప్రసాదుగారి గృహములోనికి మారీ కొంత సొమ్ము అపహరించుకొని పోవుచుండఁ పోలీసు నూపరింకెండెంట్లు ఆడమ్ము గాకి కీచివయము తెలిసి దొంగలను వెంటబెడిరి. దొంగలు ఆడమ్ము గారిపై కుపాకలను ప్రేల్చిరి. ఆడమ్ముగారు పిస్తోలుతో దొంగలపై కాల్పుగా కొందరికి గాయములు కలిగెను. మిగిలినవారు పారిపోయిరి గాయములు తగిలిన వారిపై కొంత సొమ్ము యొందెను. వారు అరెస్టుచేయబడిరి.

బాంబాయియందలి వృత్తి కళాశాలయందు ప్రవేశించుచున్న విద్యార్థులసంఖ్య అత్యధికముగ నుండుటచే నిర్ణీత అర్హత గలహిందూ నిమ్న జాతులవారిం నూటికి పదిస్తానములును మహమ్మదీయులకు గూడ నూటికి పదిస్తానములును ఈ కళాశాలయందు ప్రవేశించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి.

నియమించితిరిగదా సరిహద్దులలో దాడులును ప్రాణ నష్టమును జరుగకుండ వారు చేయగలిగిరా? ప్రాణనష్టము జరిగినదని స్పష్టాధిపతియే యొప్పుకొనెను గదా దాని కాసైన్యము వారు బాధ్యులగుదురా? అట్లు జీత బత్తెములను పుచ్చుకొనుచున్న వా కే బాధ్యత లేనపుడు జీతబత్తెములు లేకుండ దౌర్జన్య రాహిత్యమును బోధించుచున్న అసహాయ వాదులు మాత్రము దేశమునందు జరుగు దౌర్జన్యముల కెటుల బాధ్యులయ్యెదరు. ఆదిగాక ఆయుధ భారణ స్వాతంత్ర్యము ప్రతిగ్రహీతములగు సౌకర్యములలోచేరను. అదియొకరి అనుగ్రహాభీనముగాదు. ప్రతిగ్రహాస్తునకు నది జన్మ స్వాతంత్ర్యములలో ను క్కటి” అని బాబూభగవాన్దాసుగారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు మరల ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరిని కాశీనగరమునందలి “ఆజా” పత్రిక 24 వ తేదీని ప్రకటించినది.

ప్రస్తుత సిద్ధి

హాల్ దే పార్కు బహిరంగ సభ

కాంగ్రెసు మతము సప్త పరమట

శ్రీయుత వి. జే. పటేలుగారి యుపన్యాసము

హాల్ బహుళ కాంగ్రెసు కమిటీ, కలకత్తా కిలాఫతు కమిటీల యాజమాన్యమున, గత శుక్ర వారము సాయంత్రము కలకత్తాలోని (హాల్ దే పార్కు) స్వరాజ్ మైదానములో నొక బహిరంగ సభ శ్రీయుత పటేలుగారి బహుళగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. అప్పుడు భారత నాయకులలో నొకరగు వి. జే. పటేలుగారు ముందు గుజరాతీ భాషలో స్వల్పముగ నుపన్యసించి పిదప నాంగ్లములో నిట్లు పన్యసించిరి:-

మిత్రులారా, గాంధీ మహాత్ముడు నిష్పందింపబడినది మొదలు, దేశ తేమమునకై కాంగ్రెసు నాయకుల యొక్కయు, తదితర నాయకుల యొక్కయు, సమావేశము జరుగవలెనని వివిధ భాగముల నుండి వినుచుంటిని. అన్ని పక్షములవారి యభిప్రాయములను సమకూడుటకు ఒక క్రొత్త సభ ముండటం యవసరమని గూడ మరియొక కడఁగియున్నది. దేశసాభాగమునకై కాంగ్రెసు యొక్క ప్రత్యేక సమావేశము, ప్రస్తుత స్థితిని గూర్చి విచారించుటకు, జరుపుట చాల యవసరమని గూడ యానవచ్చును. మిత్రులారా, మిత్రుడు గాంధీ మహాత్ముడును 20, 25 వేలమంది శ్రీ పురుషులను కారాగారములో నున్నారు. వారు లేనపుడు మనము క్రొత్త సభము, క్రొత్త విధానము, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము మున్నగువాని గూర్చి మాట్లాడుట స్వాభావికము? (కాదు. కాదు. అనికేకలు) గడచిన 18 మాసములలో నిరాకరణోద్యమ తీర్మాన ఫలితమును విచారించుడు. దేశమంతయు యీ 18 మాసములలో మహా ప్రబోధము గల్గెనని మీకు నాతోనేకీ భవిష్యత్ పరా? (అవును అనికేకలు) దేశము మహా సభ నిరాకరణోద్యమ తీర్మానము వలన గత 35 వత్సరములలో జేయలేనంతటి కన్న సెక్కు వ పనిని 18 మాసములలో జేసినమాట నిజముగాదా? (లేదు. లేదు. అనికేకలు) మిత్రులారా! "లేదు, లేదు" అని ఒక కేక నాకు వినిబడుచున్నది. ఇప్పుడున్నటుల గడచిన వత్సరములలో యిదియాయంతటిను కాంగ్రెసు నిర్మాణములు స్థాపించబడలేనో ఆ కేక వేసిన స్నేహితుని జెప్పవలసినదిగో కోరెదను. కాంగ్రెసు నిర్మాణము జీవితములో 20, 25 లక్షలమంది సభ్యులైనట్లైనచేత లేమో చెప్పగలరా? (లేదు. ఎప్పుడును లేదు, అనికేకలు) అప్పు శత్రు యిప్పుడంత తగ్గి యెప్పుడయిన యుండెనో చెప్పగలరా? అయితే కాంగ్రెసు నిరాకరణోద్యమ తీర్మానమును అనుసరించుట వలన 35 సంఘముల క్రిందకన్న సేమియు సెక్కువలాభమును పొందలేదన్నచో లాభ మేమి?

(ఇక్కడ నుపన్యాసకులు గుజరాతీలో నుపన్యసించి మరల ఇంగ్లీషులో ప్రారంభించిరి.)

మిత్రులారా! సాధ్యమైనంతవఱకు మనము భారతానన సభల ప్రకటనలను సమగ్రముగా యొక్కడనో ఒకచోట వివరముగా చూచి. అది యీ ప్రాంతములలోనే వివరముచున్నదని నేను భ్రమయితో జెప్పాలను. అట్టి యభిప్రాయములు గలవారికి నేను ఒకటి చెప్పెదను. శ్రీ పురుషులు మనదేశీయులు 20, 25 వేలమంది కారాగారములలోనుండి అట్టి విధానమునకు గడంగుటకు మనకెట్టి హక్కుగలదు? ప్రభుత్వ పట్టుల ప్రకారము ఆ 25 వేలమంది నాయకులను కాననసభలలో ప్రవేశించుట కర్హులగారిని మీకు తెలియదా? ప్రశ్నను విడచివైచి, వారిని వారిగతికి విడచి మీరు మాత్రము కాననసభల కేగి సర్ విల్లియం విన్సెంటుగారితో కన్వీన్షనుల సత్పదరా? (లేదు. ఎప్పుటికిని లేదు. అనికేకలు.) మిత్రులారా! మన మీ విషయముల గూర్చి మాట్లాడుటకు మనము గాంధీ మహాత్ముని సహా ప్రకారము కాంగ్రెసు యెక్కట చేసిన పనిని జేయుదుము. బార్డోలీ తీర్మానముల వలన మనము సాత్త్విక శాసనోల్లంఘనమును విడనాడలేదని జూరము మరచిపోకూడదు. ఎప్పటికిని విడనాడకూడదు. ఈ లోపల మనకు తృప్తికరముగ పరిస్థితులు చక్కబడవుచో దేశము కృత్రిమ శాసనోల్లంఘనమునే గాక సచ్చి శాసనోల్లంఘనమునకు గూడ గడంగవలసి వచ్చునని యొక్కడనుచు మీకును ప్రభుత్వమువారికిని జెప్పవచ్చును.

(వినుడు. వినుడు) బార్డోలీ తీర్మానము ప్రకారము వక్రింగుకమిటీవారు సమష్టి శాసనోల్లంఘనము విరమింపవలెనని తీర్మానించినపుడు దేశమంతటను చాల యసంతృప్తి బాధమే నని నాకు తెలియను. దాని యర్థమేమి? స్వరాజ్యము సంపాదించుటకు దేశము యెట్టి లాభమునైన జేయుటకు సిద్ధముగ నున్నదని విశదమగుచున్నది. మన నాయకులు మనలను కొంచెముగి ఆలోచింప వలసినదిగో కోరిరి. మీరు బార్డోలీ తీర్మానములకు ముందు బాతీయోపసంఘము, వక్రింగుకమిటీ వారలు అపుడపుడు నియమించిన మరతులను పూర్తి జేసికేమో ఆత్మపరిశోధనము జేసికొనుడు. మహావాక్యర్థల యందు అహింసా ప్రతిము నాచరించి నిలువనైన నిలువలయును లేదా పడిపోవలయును. మనకార్యక్రమము నిర్వహించుటలో నేవిధమైనట్టి దౌర్జన్యమునగాని చేసితిమేని మనము పడిపోతిమని నమ్ముడు. మనము అహింసాబద్ధుల మైనచో మనకు విజయము నిశ్చయము.

మిత్రులారా! ఈపరీక్ష సలుపుటకు భారతదేశము పూర్వము నుండియు బాగుగతిగయున్నది. పశుబలమును ఇయించుటకు ఆత్మబల మనునది గలదను విషయమును మనము ప్రపంచమున కంతకును తెలుపబోవుచున్నాము. ఎట్టి పరిస్థితులలో నైనను ప్రపంచములోనే దేశమైనను దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండ వలెనని మనము గోరుచున్నాము. ఈ అహింసా మహాపాతము ప్రపంచములో నందఁజూప సముల్యలో నాటుకొనునటుల జేసినచో లక్షలకొలది ప్రాణములు రక్షింపబడి యుండెడివే. 'శాంతి సందేహము' అను విషయమును ప్రపంచమెప్పుడైన విని యుండెనా? ఇదియొక మహాపరీక్ష. భారతదేశము దౌర్జన్యవిరహిత మార్గముల ద్వారా తనయాదర్శమును పొందునని ప్రపంచమునకు తెలుపవలయును.

మిత్రులారా! మనకు కాకలసినది యేవిధమైన స్వరాజ్యమని మనలను కొందఱు అడుగుచున్నారు. మన స్వరాజ్యమెట్టిది? అది యొక అస్పష్టమైన విషయమా? మిత్రులును శత్రులును గూడ తరుమగ నిట్టి ప్రశ్నల కడుగుచున్నారు. బ్రిటిషు కామను వెల్లులలో స్వపరిపాలనము ననుభవించు దేశముగ నుండుటకు యిష్టమున్నదా లేదాయనియే మనలను ప్రశ్నించుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గావలయునా లేక 'హింద్ స్వరాజ్' లో దెలిసిన స్వరాజ్యము గావలయునా అని ప్రశ్నించుచున్నారు. రైల్వేలు, యెలెక్ట్రిసిటీ, మిల్లులు మున్నగునవి కావలెనా జట్టి అర్థములేని ప్రశ్న లెన్నియో అడుగుచున్నారు. నేను మీకు యిదివరకు తెలిసినవిషయమే చెప్పెదను. నాగపూరులో కాంగ్రెసు మతమునుమాన్వీనపుడు, దౌర్జన్యమునందు విశ్వాసముగల వారతప్ప అన్ని పక్షములవారును యందు జేరుటకు వసతి యేర్పఱుపబడెను. వెనుకటి కాంగ్రెసు మతము ప్రకారము నాగపూరు కాంగ్రెసుకు ముందు, కాలనీలకున్న స్వపరిపాలనము నంగీకరించిన వారే కాంగ్రెసులో జేరవచ్చును. ఇప్పుడు నాగపూరులో సంస్కృతింబ బడిన మతము ప్రకారము సామ్రాజ్యాంకిత స్వరాజ్యమును గోరువారే కాక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరువారు కూడ జేరవచ్చును. ఇప్పటికిని భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము సామ్రాజ్యాంకితమైయుండవలెనో ప్రత్యేకముగ నుండి వలెనో చెప్పవారు వెలులక్షుల కొలదిమంది సంగతులను కనిపెట్టి జేచి యున్నారు. దేని కొరకు కనిపెట్టి జేచియున్నారు? వృథాగా కనిపెట్టుకొని యున్నారు. పంజాబు కిలాఫతు స్వరాజ్యము స్వల్పలో ప్రభుత్వము వారేమి జేసెదరో జూచుటకు కనిపెట్టుకొని యున్నారు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసులో మాడు తరగతుల మనస్సులున్నాయి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరువారును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము పశ్చాత్తాపము నొందుటకు సమ్మతించువారును, బ్రిటిషు సంబంధమును కోరు మాడవ తరగతివారును గలరు. దేశీయమహాసభయొక్క మతమును సంఘటింపరచి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, నమ్ముకట్టి యు, భారతాదర్శ మేదోయింకను నిశ్చయము లేకట్టియు వారలను అందు జేరకుండజేయుట స్వాభావికమా? దేశీయమహాసభ నిజముగ బాతీయమైనది. నాగపూరు కాంగ్రెసు నాటినుండియు

అన్ని తరగతులవారును వారిరాజకీయాభిప్రాయము లేమైనను, కాంగ్రెసులో జేరవచ్చును. నిరాకరణోద్యమ తీర్మానమును గూర్చి కాంగ్రెసుపక్షము వారిలో నేకీభవించినవారు కాంగ్రెసులోనే ప్రత్యేక పక్షము నవలంబింపవచ్చును. పార్శ్వత్య దేశములో కామన్సువర్గ వంటి ప్రజాపాతినిధ్యముగల కథల మీద తుంగుదురు. అందు, లేబరు పార్టీ యనియు, తిబరలు పార్టీ యనియు, కోఆర్డినేషన్ పార్టీ యనియు, అనేక విధముల పార్టీలు గలవు. క్రమిపార్టీ యొక్క బలమును బట్టి ఆయా ప్రదేశముల నుండి సభ్యు లెన్నుకొనబడుదురు. అట్లే మన బాతీయమహాసభలో అన్ని తరగతుల వారును జేరవచ్చును. మిత్ర వారులు రావచ్చును. భిన్నాభి ప్రాయములు రావచ్చును. నిరాకరణోద్యమమునకు సంపూర్ణముగ విరుద్ధముగ నున్న వారలు రావచ్చును. వారలు ఒక పార్టీగ గాని అనేక పార్టీలుగ గాని యుండవచ్చును. ఇంకను కాంగ్రెసులో జేరకుండ నున్న వారు ఒక విషయమును జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును. దెలిగేటులు చాలమంది చేరి గావించిన కాంగ్రెసు తీర్మానము మాంచేటు గానేరదు. అధిక సంఖ్యాకుల చట గావించిన తీర్మానముతో నీవేకీ భవిష్యత్తుండ విరుద్ధముగ సమ్మతి నిచ్చి యున్న యెడల నీ శ్రీ కాంగ్రెసులోనే గాక బ్రిటిషు వెల్లిని సిద్ధాంతముల బోధ జేసి వచ్చే కాంగ్రెసులో నీ సమ్మతివారు అధిక సంఖ్యాకులుండ నటుల జేయవచ్చును. నిరాకరణోద్యమ తీర్మానముతోనేకీ భవిష్యముగాన కాంగ్రెసులోనికి రావలెనన్నచో నేమి లాభము? మీకు చచ్చుటకు యత్నము లేదని చెప్పెదను.

మరియొక ఆక్షేపణయేమి? నిరాకరణవాదులకు సహనము లేదని మరియొక ఆక్షేపణగలదు. ఎవరు సహనమును గల్గియున్నారు? ఉద్యమ ప్రారంభదశలో సహనము వీడియుండెదని నేను ఒప్పుకొనెదను. అయితే, మిత్రులారా! ఆసహనమున కర్థమేమి? బొంబాయిలో యావధ్య నొకనాడు కాంగ్రెసు పక్ష పాతి యొకడు నూతన పద్ధతి, నూతన సంఘము ప్రత్యేక సభలను గూర్చి తనయభిప్రాయము దెల్పినపుడు నా స్నేహితు డొకడునడుపు చున్నవారా పత్రిక! ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువాదులు అసహనముతో నున్నారని చెప్పెను. అది ఆసహనమైనచో యిప్పుడు నేనును సహనమును వీడియో యున్నాను. ఒక విషయమును గూర్చి నేను నానుభిప్రాయముల దెలుపుచున్నా గల్గియున్నాను. అట్లే మీరూ నాను, యితర స్నేహితులును గల్గియున్నారు. వారిని మనము అసహనవంతులని యేలయనవలెను? వారు మమ్ములను పూర్తిగ విమర్శింపవచ్చును. మనము వారలను బాగుగ విమర్శింపవచ్చును. అయితే అంతరమును భార బాతీయ సంఘపతాకము క్రిందనే యుండదు.

కాంగ్రెసు మతమును గూర్చి మరియొక విషయమును జెప్పెదను. కాంగ్రెసు మతము ప్రకారము స్వరాజ్యమును కాంతసాధనముల ద్వారా సంపాదించ వలెననువారు మాత్రమే అందు జేరవచ్చును. నాగపూరు కాంగ్రెసు సమయమున జేసిన క్రొత్త మార్పు యిదియే. దానినే ముఖ్యమతముగ జేసితిమి కాంగ్రెసు నిర్మాణముయొక్క ప్రథమ స్ఫూర్తి మిదియే. ఏమైనను సరే మేము కాస్త్ర సమ్మత కాంతసాధనల వల్లనే మాయాదర్శమును జూడెదము. ఇతర మార్గములవల్ల స్వరాజ్యమును పొందగోరువారికి కాంగ్రెసులో స్థానము లేదని నేను జెప్పుచున్నాను. అనగా దౌర్జన్యమును విశ్వసించి దాని ద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించగోరువారి కిందు స్థానములేదు. అది మీకు క్రొత్త విషయముగాదు. వెనుకటి కాంగ్రెసు నిర్మాణము క్రింద, క్రమవిధాన మార్గమే శరణ్యముగ నుండెడిది. ఆక్రమసాధనమేమి? మాడుకోట్లమంది ప్రజలును విదేశ పాలనము నుండి స్వాతంత్ర్యమును బొందుటకు దౌర్జన్యమునకు గడంగినచో క్రమ మార్గమగునా? నాకు ప్రభుత్వ శాస్త్రమును కొంతవరకు తెలియను. పరాధీనముగ నున్న దేశము, తన కిష్టములేనిదే పరిపాలించు తేకము వై నిర్భయమునకు వెడలుట క్రమమార్గమేయగును. నాగపూరులో మేము యీ క్రమమార్గముల విస్మరించితిమి. దౌర్జన్యమునందు నమ్ముచు గలవారు మా కాంగ్రెసులో నక్కరలేదు. మా వికాస్త్ర యుక్త మగు కాంత సాధనములు గనుండవలయును. గాంధీ మహాత్ముని యనుగ్రహమువలన మే మా సిద్ధాంతమును భారతదేశమునకేగాక, ప్రపంచమున కంతకును బోధ జేసెదము. మిత్రులారా! కాంగ్రెసు మతమును గూర్చి యంతయు.

ఇప్పుడు నేను, యొక్కడను వచ్చినట్టియు రావట్టియు మిగిలిన మిత్రులను కాంగ్రెసు నిర్మాణమును గూర్చి యెన్నెన్ని సార్లలో చదువ వలసినదిగో గోరుచున్నాను. వారు సామ్రా

యెంగు ఇండియా

అమెరికా సానుభూతి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోని మెచి డెట్రాయిటు నుండి యొక విశేషము డిట్లొచ్చినది: మార్చి 12 వ తేది అమెరికాను నాకు అటో వర్గమును పంపిండును దొక గొప్ప సభ జరిగెను. సభకు వెయ్యిమందికి పైగావచ్చిరి మారిను గుడ్డెక్ గారగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మాన మేకగ్రహముగ నామోదించబడినది.

భారత దేశమునందు దౌర్జన్యహిత సహాయనిరాకరణోద్యమ నాయకుడగు గాంధీ మహాత్ముని రాజద్రోహము నేరము క్రింద నిర్బంధించుటచే క్రిమితో సమానమైనట్టియు, దౌర్జన్య రహితమైనట్టియు మహాశక్తునిపై దౌర్జన్యమునుపయోగించిన ప్రేరేపకులందులచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము మనసానుభూతిక వధయజాలదని యీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు. పశుబల ప్రదర్శనమును తీవ్రముగ ఖండించుచు దౌర్జన్యహిత నిరాకరణోద్యమ మనుపేరబగుచున్న భారత జాతీయోద్యమముతో సంపూర్ణముగ సానుభూతిని ఈ సభవారు జాపుచున్నారు.

* * *

అమెరికా యుత్తరము

తన కుమారుని గూర్చి నాకువ్రాసిన జాబునుండి కొంత భాగమును ముద్రింపించుచున్నందులకు స్తోమగతి యంగీకరించునని నేను నమ్ముచున్నాను. అమె యిట్లు వ్రాసినది:

బ్యా తగ్గత మైన్ ట్రేయో, బహి త మైన్ ట్రేయో స్వరాజ్యమును పొందుటకు అంగీకరించినవో వారు యీ సమయమున స్త్రీ, పురుషులు దేశయులు 25 వేల మంది జెయిలులో నుండ కాంగ్రెసులో జేరటమే నేను కోరుచున్నాను. వారికిమీద అసహనమును గూర్చి మాటాడ వలదు. ఆ అసహనపు కోణాలు గాంధీ మహాత్ముని దయవలన పోయిన వని నేను కాంగ్రెసు జేనరలు సెలెక్షన్ లకుండి చెప్పగలను. ప్రతి భారతీయుడును స్వరాజ్యమును కోరువాడు, కాస్త్ర యుక్తమగు కాలే స్వరాజ్యమును కోరువాడు కాంగ్రెసులో జేరవలయును. సామ్రాజ్యాంతర్యమో, విపరీతమో స్వరాజ్యమును కోరని భారతీయుడు ఉండువా?

నాగపురములో ఆధిక సంఖ్యాకులను మేమందరమును నిరాకరణోద్యమ మొక్కటియే కాంతి సాధన మని అంగీకరించితిమి. మేము తప్పుమార్గమున నున్నామని మమిత్రులు తలంచునెడల వారు కాంగ్రెసుకువచ్చి తమ యభిప్రాయమును దెలుపగోరుచున్నాను. మనము విన్నపముల బండితిమి. రాయబాగముల బండితిమి. కాసునధులలో పనిజేసితిమి. వానిలో 50 వత్సరముల నుండియు సంరక్షణముల గావించితిమి. ఫలితమేమియు లేకపోయెను. నేను గత 5 సంవత్సరములలో చెందుసాగు జాతీయమహాసభ రాయబారములో వెళ్లియుంటిని. ఇంగ్లాండులో లిబులు, కాన్ఫరెన్స్ టిపు, లేబరుపార్టీలలో న్యాయాధిక భారతదేశ డేమ మన్నులత్యమేలేదు. లేబరుపార్టీని చాల దుర్మించిరి. వారి కధికారము వచ్చినపుడు యితి, అది, యేదియో నిచ్చునని కొందఁగుకొనుచున్నారు. (నవ్వు) మిత్రులారా, ఈ మధ్య నే లేబరుపార్టీ యేమిచేసెను? లేబరుపార్టీ వారు కాంగ్రెసులో తీర్మానింపబడిన నిరాకరణోద్యమ తీర్మానమును ఖండించుచు తీర్మానమును గావించిరి. మిత్రులారా, వారికి బ్రిటిషు కరకులను ముఖ్యముగ బట్టలను బహిష్కరించుట యిష్టముండునా? ఏ మాత్రము నిష్టముండదు. జహిసాగ్రోద్యమము కలన లొక్కమైరు, మాం చెట్లకు పనివారలు బాధపడుచున్నారని వారికి తెలియును. ఇంగ్లాండులో నే పార్లమెంటునకే అధికారములో నున్నపుడు మనకు స్వపరి పాలన మిచ్చునని నమ్ముగలరా? (లేదు. లేదు.)

నేను ముగింపకముందు ఒక విషయమును చెప్పెదను. గాంధీమహాత్ముడు అనాహురాబాదులోయో ఆయన దర్శనము సత్ప్రతిభావారంలో శత్రుసందేశము నిట్లని చెప్పెను.

“సోదరి సోదరి సోదరి వదుకుము వడకుము; కడకుము; సోదరా; సోదరా; సోదరా; కద్దకు, కద్దకు, కద్దకు ధింపుము.” ఆయనను కోర్టునుండి జెయిలుకు తీసికొని పోవడక ముందు దెల్పిన అంత్య సందేశమిదియే. ఈ సందేశమును మనము సఫలపరచెదమా? కద్దరు రాట్నమునలన స్వరాజ్యము రాదను వాంఠము కొందరు గలరు. ఇండియాలో ప్రతి పురుషుడును స్త్రీయు, పిల్లలను కద్దరు ధింపి. అప్పుడు చూడుడు. ప్రతిస్త్రీయు పురుషుడును కద్దరును ధింపి దాని ప్రాముఖ్యతను గుర్తించ వలయును. ఎందుకు రాట్నాత్రిపు కలయునో గుర్తించ వలయును. కానినిగ్రహించినప్పుడు మనకు స్వరాజ్యము వచ్చును. (హర్షధ్వనలు.)

“లాహారు కేంద్ర కారాగారమున నున్న నా కుమారుని జూచి వ్రాసిన మీయుత్తరములు రెండును నా కపరిమితమగు అనందమును చేకూర్చెను. మీరు నాకృతజ్ఞతా పూర్వకమగు వందఁముల నర్పించుచున్నాను.

“తనను ఆరెప్పుచేయుదునని నా కుమారుడు చాల కాలమునుండి తెలుపుచుండెను. కనుక తటాలున జరిగిన కలిగెడి యాశ్చర్యము నాకేప్పుడు గలగలేదు. నాకుమారుడు భారత దేశమున కారాగారమునందున్నాడనివేలము ఆపులకు తప్ప మరియెవరికిని తెలుపుటకు నాకు సాహసము చాల నుండెను. సామాన్యముగ నీవార్తను నమ్ముటకు గూడ యిచ్చటి వారికి వీలుండెడిది గాదు.

“అతనిని బంధించిన ఒక వారములోపుగ నే, అవార్తను ప్రకటించుచు, భారతమునందలి ఆతని జీవితమునుగూర్చి కొన్నిమాటలను వ్రాయుచు, అమెరికను నేమను ప్రతీక జెలువడిను. కానిని చదివిన నా కొలదిమంది మిత్రులు ఆతని దౌర్జన్యమునకును ఓర్పునకును ప్రతీనించుచు నన్నభినందించిరి. నేనా ప్రతీకను నా కుమారుని చిరునామాకు కోటగృహమునకు బంపెదను. అతడు తేటపెను, అతని భార్య దానిని జాగ్రత్త గ నుంచును.

“నాకుమారుడు బాగుగను, సంతోషముగను నున్నాడని మీరుకుడ తెలుపుటచే నాకు మరింత యానందముగనున్నది. కాని నెలకొక్క పర్యామమునకన్న వ్రాయగూడదను నిబంధన యనూనదుముగ నున్నది. మా అమెరికా చెజిసాలలు పాడుగ నుండును. కాని ఆలాటి స్వగృహములు లేవు జాబులను చూచి పంపుట యవసరమేగాని యిట్టి కఠినవిధానము ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. దానిని తీసివేయవలెను.

“ఇప్పుడు అమెరికాలో విద్యావంతులలో ననేకులు భారతస్వపరిపాలనోద్యమము నెడల సానుభూతిగలవారుగలరు. కాని గాంధీ యాదర్శములను గ్రహించినవారు కొలదిమందియే. భారతము వెదవైయిండువను అందకక జాతులున్నందునను అహింస నిలుపుట దుస్సాధ్యమని యనేకుల యభిప్రాయము.

నిర్బంధ వ్రాత పద్ధతిని నాపుటకు కొండలకద్ద నా కుమారుడు చేయుచుండిన పనియు తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయులపక్షమున మీరు చేయుచుండెడి పనిని నేను విని యుంపొందుచుంటిని.”

అపుల కుత్తకములను వ్రాయుటయందు గూడ కాల నిర్ణయమున జేయుట చాల విచిత్రముగను (కుర్రముగను నున్నదనుట వాస్తవము. మానవక్రేమను సంకుచితముజేయుటకు చెజిసాల సేల యుపయోగింపవలెనో తెలియవచ్చును. నాగరిక ప్రభుత్వముండు యూరోపునం దెచ్చటను ఈ పద్ధతి యున్నట్లు నాకు తోచదు.

నాకు స్తోమగారి భార్య వ్రాసిన యుత్తరమునుండి కొన్ని యమాల్యములగు పదములనెత్తి చూపెదను. అమె ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: “ధన్యముకొరకు ఇతర భారతపుక్తులతో పాటు నాభర్త కారాగారమునందుండగా ఆయన నుఖముగ నుండుననుట నిస్సంశయము. భగవంతుడు ఆర్తనివాదముల నాలించితిర్పు చెప్పనని నేను సంపూర్ణవిశ్వాసముతోనున్నాను.”

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రమాను

* * *

నిర్బంధము-అనంతరము

[సి. ఎఫ్. ఆంధ్రమాను]

సమర్థుల కారాగారము నుండి గాంధీ మహాత్ముడు నాకు వ్రాసిన యుత్తరమునందు మొదటిభాగముట్లున్నది.

“చివరకు నాకు కాలి కొరకైనది. ఎపుడో యొకప్పుడు వచ్చునని యనుకొనుచునే యుంటిని. నేడు భారతము నంతయు నుండి కాంతి అహింస వలన కలిగినదే యని నిష్కర్షగ చెప్పవగును.”

వాస్తవముగ నిశ్చయక గొప్పవిజయమే! ఏప్రిలు 10, 1919 నాడు పంజాబుమార్గముననుండ మహాత్ముని పట్టుకొనిన స్థితిని నేటిదిగిరిని తారతమ్యము చూడడి.

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధానంతరము దేశమునందు దౌర్జన్య మించుకేనియు తలనూపదని కొలదిమహముల క్రిందట నెవరైనను తలచిరాకే నిర్బంధము వెంటనే 5 సంవత్సరములు నిధించుచు తీర్పుకుడ చెప్పబడినది. అప్పుడుగూడ దౌర్జన్య మావంతయేని తలనూపలేదు. ఈవార్త ప్రజలకు తెలిసినపుడు నేను ఈ త్తరకలకల్తా బారాబజారునం దుంటిని ప్రజలవార నేవిధముగ గైకొంటారా యని నేనచ్చట నుండి స్వయముగ జూచుట తలపించెను. బీకవారు నివ్యాగంధ మెఱుంగనివారు వారాప్రతీకలు చేతిలో నుండినవారి వద్దకు పయగిడి యత్యాచార్యతో వివరములను తెలిసికొనుటకై నిర్జీయించుచుండిరి. నేను బసచేయుచుండిన యింటివద్ద కాదినను తరువాత కొంత సేప

టికి మిత్రులు కొందరు వచ్చిరి. జరిగిన విషయమును చెప్పుచుండగా, వాకిరి జొట జొట కన్నీరు గాలుచుండెను. మాహాత్ముడు లన్నియుతోకొంతితడవు నిసబిత జెందెను. మరల సాయంకాలము బయట వెళ్లునప్పుటికి వీధులలో నెచ్చట జూచినను నిర్బంధముగ నవ్వు కన్పించెను. ఇది తుణమాత్రపు ఆవేముగ నుండెను. కాని ప్రజలహృదయములు పరితాపపూరితమై యుండలేదని యంతమాత్రమున నూహించగూడదు. మాటలాడుటకు గూడ వీలు లేవంతటి యింబడి గలిగెను.

అనంతరముగాని చప్పట్లుగాని లేకుండెను. గుంపులు కూడ లేరు. నేను జూచినంతవరకు నాతిద్యమప్రదర్శము లేచటను గన్పింపలేదు. గాంధీమహాత్ముని యుపవాసములు, పరితాపము, దుఃఖానుభవము, వృధా గాలినని విశితమయ్యెను. పరిశీలనయ మన ఆతని యుద్ధయ ప్రతిభ స్పష్టముగ గోచరించెను. అహింస యఖండ విజయము గాంచెనని సంతోషించుచు మహాత్ముడునాకు వ్రాసిన యుత్తరములోని భావము యజువునకు వచ్చెను.

గాంధీమహాత్మునికి హాకీం అబ్దుల్లా (నా సి న యుత్తరమునం దొకచక్కని భావముగలదు. హాకీం జీ మహాత్ముని కిట్లు వ్రాసెను. “తమయందు దేశమునకు గల యత్యంత గౌరవమునకు చిన్నాము, తాము బయటనుండి నప్పటికన్న కారాగారమునందు జేరిన ఫలితముగ జాతీయోద్యమమునం దింకను ప్రజలు శ్రద్ధ పుచ్చుకొనిరేని తమ్ము చెజిసాల కంపి నందులకు నేను సంతసింతును. తమ నిర్బంధము జరిగిన తరువాత దేశము కాలముగ నుండెనని కనుగొని యానందించితిని. ప్రాణమునకు గాలి యెంత యావశ్యకమో, దేశభక్తవత్సలునకు అహింస అంత యావశ్యకము.”

ఏప్రిలు 1919 లో దేశమునం దల్లరులు జరిగిన సమయమున నేను ఢిల్లీలో హాకీంజీతోగూడ నుండుట తలపించెను. అధికారాలు పంజాబువలె ఢిల్లీనిగూడ వైదిక శాసనము క్రింద మార్పుటకు కారణములను వెదకుచుండిరి. అట్టిసమయమున తన ఢిల్లీదౌర్జన్యముపాలు కాకుండుటకు హాకీంజీ చేసిన ప్రయత్నములు నాకు తెలియును. క్రద్ధానందస్వామి, హాకీం అబ్దుల్లా గారుల భగీరథ ప్రయత్నములే దౌర్జన్యమును తిప్పింపగలిగెను. నేడు భారతదేశమునం దంతటగూడ, అహింసమార్గము ననుష్ఠించుటయందు హాకీంజీని మించిన భారతీయులు మరి లేరని చెప్పవచ్చును.

హాకీంజీ యుత్తరమునం దింకను ఇట్లున్నది: “భారతదేశములోని యీరెండుగొప్పసంఘములకును కాశ్యత మగు మైత్రి యుండటం జేమిచేయదగునానని గూడ యీసందర్భమున నుప్పరించుచున్నది. దీనికి నాకొక సమాధానము తోచుచున్నది. మనయాత్మ పరిశీలనమువలనను నిర్మలమౌనమువలనను అది సాధ్యము కాగలదు. ప్రతివారకు తమవద్దనుండి స్వాధీనత్వమును పొందగోరువరకు దేశము తన యాదర్శములను బొందజాలదు.”

ఈమాటలలో గాంధీమహాత్ముని యుపదేశమే ప్రతిఫలించుచున్నది. నేడు దేశమునకు హాకీం అబ్దుల్లాకన్న గొప్ప నాయకుడు మరియొకడు లేడు. మాకిరువురకును పశుసేవిమిది సంవత్సరములనుండి అత్యంతమైత్రి గలదు. ఒక్కొక్కసంవత్సరము గడచుకొలది మైత్రివృద్ధి మగుచున్నది. ఈ త్రవహింసాస్థానమునందలి మహాత్ముడియ సంఘమునకు నాయకుడుగ నుండి నేడెడల హిందూ-మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును సంకల్పించగలిగిన కీర్తి స.సాదిం చెను. మొగలాయిరాజులలో న్నగర్బ్యా దొక్కడే యిట్టి మైత్రికి నిదర్శమై యుప్పియుండెను. ఈహింసా మహమ్మదీయ మైత్రిని యాతను పుట్టకపూర్వముగూడ యాతనితండ్రి, తాతలు ప్రేమించెడివారు.

అస్పృశ్యతనుగూర్చి హాకీంసాహెబు తెలిపిన భావములు గూడ స్పష్టముగనున్నవి. అది కేవలమొక సంఘమునకే సంబంధించినది గాదనియు హిందువులకువలె మహమ్మదీయులకు గూడ యస్పృయించునని హాకీంజీ యభిప్రాయము. హిందువుల యందస్పృశ్యత యెట్లో మహమ్మదీయులయందు విద్యావిహీనత యట్లుండెను. ఈరెండు సంఘములందలి యీలాపములు అదృశ్యము లయ్యెనేని జాతీయనిర్మాణమునకు, జాతీయోక్యతకును అవకాశ మేర్పడును. ఇక స్వరాజ్యసాధనముగూడ ను సాధ్యమగును.

కనుక నిర్బంధానంతరము బాధ్యత హెచ్చినది. మాలపు డమనిపభావము మనకిపుడు లేకపోయిచ్చును. కాని మనోహరమగు ప్రేమానుబంధము వీడలేదు. “కనుక ప్రతిస్వక్రియు తన బాధ్యతను బాగుగ గుర్తించి గాంధీమహాత్మునిచే నివేదింపబడిన నిర్మాణకార్యవిధానమును కాలముగ నిర్వహించుట కర్తవ్యము.”

* * *

ఆధునిక నాగరకము

గాంధీ మహాత్ముని యువదేశము

[ద్వితీయ ప్రసంగం టాగూరు]

ఆధునిక నాగరక చిహ్నములగు యంత్ర సామగ్రి నావలతోని వడకుటకున, నేయటకును నులభ సాధనముల ప్రవేశపెట్టెనెంచి వంతుల కనేకులు విక్రములు, వ్యాభ్యాసములు, గాంధీ మహాత్ముని అభిప్రాయించిరి. మహాత్ముని యువదేశము కలనదేశ మభివృద్ధి జెందుటకుమాత్రం పుతాతనస్థితి మరల వచ్చునని వారి యాశయము. అతని యభిప్రాయము లాచరణయ్యేముల గావని యువదేశిని యూహాప్రపంచమునకుమాత్రము తీయునుననియు వాని తలంతురు. యూరోపియను సంగ్రామమును, ఒకకతాబడి కాలపు పారిశ్రామిక యధ్యాత్మతను తెచ్చిపెట్టి నాగరకతను జిల్లము ను కన్ను లారచుచున్నది. పరిశ్రమ ప్రాయపకులందుట వింతగ నున్నది. ఆధునిక నాగరకము మనము : రుతరము పోనియాడదగినంత శ్రేష్ఠముగ నున్నదా? మానవ చారిత్రమునందు ప్రతి నాగరకతావిధానమును ద్వింధించి కొంతకాలమునకు మూలబడిడి. తరువాత క్రొత్తవిధానము కల్పింపి యగుదుంటు గలదు. సామాన్యముగ నీనాగరకా విధానము లన్నియును చీకటి శకల యుగమునందునును. వాటి యానియును విధానము పోయెను. రోమనువిధాన మదయించెను. రోమను విధాన మప్రమించెను. ఆధునిక నాగరక మువలెను. ప్రాతః కర్తవ్య పోయినగాని క్రొత్తదిరాదు. లేకున్న వై పూత గ నేయించును. క్రీస్తుజెప్పినటుల క్రొత్తబుద్ధిలో ప్రాతఃసారా యని పోయినాడను. భావి నీతిని సంగమింపజేసికొని ప్రాతః సామగ్రి భగ్నము కావలెను. ఆధునిక నాగరక మవజయము జెలవెననియు వాని యభిప్రాయములలో నున్నదనియు చిహ్నములు చెప్పకయే చెప్పవచ్చును. ప్రకృతి గాలి కెగురవేయు దగ్ధమును మన నడ్డగించి బాగ్యత్రేణులు యేల! ఇవి మన కరాగిన చారిత్రమునకు కర్తవ్యముగ నుండును. కాని అన్ని నాగరక విధానములకును సరిపోవనట్టి పద్ధతు లేవియు కన్పించిన లేవుక (ప్రాత్యూహ పలుపవలెను. ఆధ్యాత్మిక నాగరకము భావి కాలమున నూతనశోభతో వెలుంపవలెను. మహాత్ముడు (వేడి చూపు భగ్నపద్ధతును తిప్పక యనుగమింపవలెను. : నావంతుల జీవనముజీవిత గూర్చియు స్వార్థమును గూర్చియు, సామగ్రియు బోధించెడి యువదేశములు నూతన శకచిహ్నము లుగ నొప్పు కన్నవి. భావి నాగరకమున కనూజీధమగు నానంద మదయించును. క్షుణ్ణమైనట్టియు వ్యర్థమైనట్టియు ప్రదర్శనము లకు స్థానముండదు.

ఆధ్యాత్మికశక్తికి నిరాడంబర జీవన మనమమై యుండుటచే వెనుకటి శకములకన్న భావికాలపు నాగరకత మహత్తర సామంజస్యముతో గూడియుండునని మనము నిశ్చయించవచ్చును. సాత్త్విక-రేక ఆధునిక-నాగరకత జయముగాంచినను, కూలిదను, మన కక్కలేదు. నిన్నటి నాగరకత నేడుకేదు. నేటి నాగరకత రేపుండదు. ఇతిత్రయే యింతురు తార్దాణము. భావిలోనియను నాగరకత యుచ్చస్థితిలోనుండి కలకలన క్రిందకు గూతెను, అంతట రోమను నాగరకత తలయెత్తెను కాని రోమను నాగరకత యుచ్చస్థితిలో నున్నపు డది భావిలోని యను నాగరకత యుచ్చస్థితి కన్న గూడ శ్రేష్ఠముగ నుండెను అలాగున నే నేటి నాగరకతగూడ నిలిచియున్నది. కనుక యిది నేల కూలవనకు ఆధ్యాత్మికాదర్శములతో గూడియుండెడి నాగరకత యుద్దమంపడు.

గొప్ప నాగరక విధానములన్నియు చివర కేసితికి వచ్చునో ఆస్థితికే ఆధునిక నాగరకమునగూడ లేచుటకు మహాత్ముడు గావించుచున్న ప్రయత్నములను విమర్శించువారు చిత్రన పఠించుట భాగ్యముగనుండును. మనము నూతన శకారంభమున నున్నాము. సరియైన మార్గమును జూపుటకు గాంధీ మహాత్ముడే యాడు. ఎండిపోవు వృక్షపు అవలంబ నిష్ఠ పోయినవారి మాడ్కి యనేకులు సాత్త్విక నాగరకమును విమర్శించుచు నుండుచుండ, ఒక్క గాంధీమహాత్ముడు మాత్రము : పోవు వృక్షపు శ్రేష్ఠ నీరుపోయచున్నాడు.

సరిహద్దుల రాష్ట్రము

ఈ రాష్ట్రము పంజాబురాష్ట్రముతో చేరుట మున్నగు విషయముల గురించి అశాంతియుండునని పేర్కొన్నది. వారు ఒకవిచారణసంఘ మేల్పెట్టెను. దెన్నిన్నజేగారు (అధ్యక్షులు) హెచ్. యచ్. బాల్గౌగారు (కార్యదర్శి) రబీ ఆలి, రంగారావు, శాంతి, సూర్యదేవ, సమీరతు, అబ్దుల్ హిక్మత్ హెచ్. హెచ్. పార్థసారథి గారు (సభ్యులు)

వరహగిరి వేంకట జోగయ్య పంతులుగారు

పంతులుగారు

బరంపురములో ప్రభుత్వ న్యాయవాది

ప్రభుత్వ నిర్బంధమున రాజీనామా నిచ్చుట

శ్రీయత వరహగిరి వేంకట జోగయ్య పంతులుగారు గంజాంజిల్లా బరంపురములో ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగను పదవీక ప్రాసీక్యూటరుగను పనిచేయుచున్నాడు. పంతులుగారి కుమారుడు బాల్గౌగ వి. వి. గిరిగారు అసహాయవాది. కావున నీ కుమారుడైన యింటినుండి పంజీకేయుము. ప్రభుత్వన్యాయవాది పదవిని వదలకొమ్మని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు జోగయ్య పంతులు గారికి వ్రాసిన సందర్భమున జోగయ్య పంతులుగారు ఈనెల 6 వ తేదీని గంజాంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు (ఫతల్గుం) ద్వారా చెన్న పురి దొరతనమువారి ప్రధాన కార్యదర్శి కిటుల రాజీనామా పుత్తరమును వ్రాసి పంపిరి.

వివరములు

1914 జూలై నెలనుండి నేటివరకు నేను బరంపురములో ప్రభుత్వన్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్నాను. నేను రాజీనామా పంతులుకు గల కారణముల నివల సగౌరవముగ విన్నవించుచున్నాను.

“మీ యింట మీరు అసహాయవాదుల క్రోధముచున్న చున్నాననియు ఆచట అసహాయవాదుల సభలు జరుగుచున్న వనియు నాకు తెలిసింది. మీ కుమారుడు అసహాయవాదిగా పనిచేయు చున్నాడు. మీరు ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగా నుండగోరినచో మీరతని పట్లదాక్షిణ్యమును వదిలి ఆతనిని మీయింటినుండి వెడల గొట్టవలెను” అని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఫిల్చరసెల మొదటివారమున నాతో చెప్పెను. “మీయింట అసహాయవాదుల సభలుజరుగుచున్నవన సంతతి కేవల మసత్యము. నామిత్రులలో అన్ని రాజీయ పక్షములవారును గూడ నున్నారు. మితవాదులు అసహాయవాదులు మున్నగు రాజీయ కక్షలకు చేరినట్టి మిత్రులందరును మాయింటికి వచ్చుతుండురు. రాజీయములందు నాకుమారునకు నాకును భేదాభిప్రాయములుకలవు. నాకుమారుడు అసహాయవాది అతడు నాయుంట నివసించు చున్నాడను కారణమువలన నేను రాజీనామా నియ్యవలెనని కోరుట అనుచితము”. అని నేను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతో తెలుపగా మీరు త్వరలో ఏదోయొకటి చేయక తప్పని అతడు మరల నెను. ఈ సంతులన ఫిల్చరసెల 10 వ తేదీని జిల్లా జడ్జికి తెలిపితిని. మార్చి 21 వ తేదీని మీరు (ప్రభుత్వ కార్యదర్శి) గూడ కోక (డెమి అఫీషియలు) లేఖ వ్రాసితిని. కార్యదర్శికి 21-3-22 వ వ్రాసిన లేఖ వివరములు

“1919 వరకు నేను దేశీయ మహాజనసభలో సభ్యుడనుగా నుంటిని. నేను చాల క్రద్ధతో పని చేసితిని. నేను మిత వాదుల లో నొక్కడను. అందువలన నాకు హిందూ దేశమున చాలమంది స్నేహితులు కలరు. వారిలో మితవాదులును జాతీయవాదులును గూడ నున్నారు వారిలో కొందరసహాయోద్యమమున చేరిరి. రాజీయముగ నాకును నామిత్రులకును అభిప్రాయభేదము కలిగినను ముమ్మత్రి కట్టి భగ్నమున కలుగలేదు. ఆ మిత్రులు బరంపురముమీదుగా ప్రయాణముచేయునపుడు బరంపురములో దిగి మాయింటికివచ్చి బసచేసి ఒకటి రెండురోజులుండిపోవురు. నా కుమారుడు బాల్గౌగ వి. వి. గిరి తన న్యాయవాద వృత్తిని మూసేసెను. అసహాయోద్యమమున చేరిను. అతడు పూర్వము అసహాయోద్యమమును గూర్చి నేనును నాకుమారుడును పర్పించితిమి. అసహాయోద్యమ ప్రధాన నియమములకు నే నంగీకరింపకపోవుటకు గల కారణములను నేను నాకుమారునకు తెలిపితిని. నేను మితవాదిగాను అడిగినచో నాదిగాను యుండుటకు మేమిరువుర మంగీకరించితిమి. మాయింట అసహాయవాదుల సభలు జరిగెనను సంగతి కేవలము అబద్ధము. అసహాయోద్యమమును గూర్చి కరుచు నేను నామిత్రులందరితోను చర్చించుచుండును. అసహాయోద్యమమునందుగల హానికరములకు విధానములనుగూర్చి నామిత్రులకు అసహాయవాదులకు గూడ తెలుపుచుండును. నేను అసహాయవాదిని కావనుట కనేక నిదర్శనము లున్నవి. నేను నా వృత్తిని మూసేయు ప్రభుత్వన్యాయవాది పదవికి రాజీనామానియతేము. బరంపురములోని కళాశాల (సెకండ్రైగ్రడు కాలేజీ) సంఘమునకు నే నుపాధ్యక్షుడనుగా నిప్పటికిని పనిచేయుచున్నాను. ఆ కళాశాలనుండి విద్యార్థులనుమాన్వించుట కసహాయ వాదులు

ప్రయత్నించినపుడు నేను ప్రతిఘటింపితిని. ఆ కళాశాల బాగుగా సాగుటకు భూమినిరాజులు నొసంగవలెనని ప్రభుత్వమునకు వ్రాసితిని. ఈ కాలమున రాజీయములలో తొంద్ర కొడుకులకు భిన్నాభిప్రాయములు కలుగుట యొక్క ముకుటుంబమునంత జరుగలేదు. సంక సంయోక్తాది వివిధరాష్ట్రము లు దనేక కుటుంబములలో జరుగుచున్నది. అసహాయోద్యమమున గలనియమములలో న్యాయవాదులు వృత్తిని విద్యార్థులు సాధకాలను వదిలవలెనను నిశ్చయములు నాకు రుచించలేదు. ఇద్దరు ప్రచారమువలన దేశమునకు లాభముకలదని నాకు తోచినది గాన నేను ఇద్దరుబట్టలతో వాడుచున్నాను. విదేశీబట్టలను తగుల బెట్టుటవలన విత్తవ్యయములుగు చున్నది గాన దానికి నే నెంత మాత్రమంగీకరింపవలెను. ఇద్దరు బట్టలను కట్టుకొనుటకు ఆ డే తణ తదని దొరతనము వారకు చెన్న పురి హైకోర్టువారును ప్రచురణ సంఘము వారును గూడ వెల్లడించిన నాకు జ్ఞాపకము. రాజీయములను గూర్చి నా అభిప్రాయమును నేను మరలనుపాచలేదు. తేలియుల కందరిని నా అభిప్రాయములను స్పష్టముగ తెలిపితిని. ఎటులైన నే నీ ప్రభుత్వ న్యాయవాద పదవిని నొలుపుకొనకు మికింత మరలను వ్రాయలేదు. నన్ను రాజీనామా యిచ్చుటకు అక్రమమని తెలుపుటకే బరంపురము వ్రాసితిని. నన్ను రాజీనామా నిచ్చిని కోరుట కింకమైన కారణము లున్నచో తెలుపుదని గూడ మీరు ఆ పుత్తరములో వ్రాసితిని గాని మీరు నాకు తెలుపలేదు.

రాజీయములను గూర్చిన నా అభిప్రాయములను జిల్లాజడ్జికి నేను తెలిపిన సంగతులను మీరు తెలిపిననియు జిల్లాజడ్జి నాపనిని గూర్చి చాల ప్రశంసించెనని గూడ మీరు వ్రాసితిని. ఈ కళాశాలనుండి విద్యార్థులను మానిపించుటకు అసహాయవాదు లానరించిన ప్రయత్నములను నేను ప్రతిఘటించితిని మీరు తెలిపిననియు నాయుంట రాజీయ సభలేవియు జరుగలేదని నేను స్పష్టముగ చెప్పినట్లు మీరు వ్రాసితిని. నీయు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నా కెఱిగించెను.

నేను మీరు మార్చి 21 వ తేదీని వ్రాసిన పుత్తరమునకు నేను రాజీనామా నీయకలెననియు మీరు నిర్ధాని చేసినట్లు యీ నెల (ఏప్రిల్) 5 వ తేదీని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నాకు వ్రాసెను.

అసహాయోద్యమము నవలంబించిన మిత్రులతో మైత్రిని వదులుకొనవలెననియు పుత్తరం నిండ్లలోనుండి వెడలగొట్టవలెననియు ప్రభుత్వమువారు నిష్కాధించుట చాల అక్రమము అసంభవమని నేని సందర్భమున దాపకము లేకుండ వెలుపుచున్నాను. ప్రభుత్వోద్యోగులలో చాలమంది అసహాయోద్యమము లాభకరముగాదని మనః పూర్వకముగ నమ్ముచున్నారు. అటులే వారి బంధుమిత్రులు పలువురు అసహాయోద్యమ మత్యుత్తమమని గూడ మనః పూర్వకముగ నే నమ్ముచున్నాను. రాజీయములం దభిప్రాయ భేదము కలిగినంత మాత్రమున బంధుమిత్రులను పరిత్యజించుట హింసాత్మక అభిప్రాయానుసారము కేవల మసంభవము. ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ విధులను చక్కగా నెఱవేర్చుటకు అసహాయవాదులతోడి మైత్రియు ఇద్దరును ధర్మములయొ విట్టి అభ్యంతరమును కలిగింపవలవు. ప్రభుత్వము వారిట్టి ఉత్తరవుల నిర్వృటవలన తమకు స్వయము కలుగకుండ చూచుకొనుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులు రుజువర్తనమును వదిలి కపటమార్గముల ననుసరించుట కతకాశమేర్పడును. ఇట్టి ఉత్తరవులవలన ప్రభుత్వసంకల్ప మిడేరదు.

నేను నావిధులను నిర్వర్తించుటలో ఏవిధముయిన లోపమును కలుగలేదని మండలాధ్యక్షతోద్యోగులు తెలిపినను గూడ నన్ను రాజీనామా నివృత్తుట అనుచితము, అక్రమము అనియే నేను నమ్ముచున్నాను. నాకీడదని నిచ్చినపుడు దీనినుండి మిమ్మె పుడైన మాయిష్టానుసారము కారణములు తెలుకకుండ తొలగించెదమని మీరు వివరించి యుండలేదుగాన మరి 14 నెల్యవరకును నేను మానివేసినవి మీరు తెలుపుటయే నాకు నిత్యమైనను కక్షిదారు డంగీకరించవలెను. ఎలవంజుమన వానిపక్షమున వాదించుట నా ఆత్మగౌరవమునకును ప్రతిఘటనకు భంగకరములు గాన నేనిరాజీనామానుపంపితిని జోగయ్య పంతులుగారు వ్రాసిరి. (హిందూ).

ఈ నెల 14 వ తేదీ రాత్రి కొంతమంది పోకిరిబిల్లవారి ద్రు తూర్పు ఇండియా రైల్వే (గాలండు కాడ్) 233 వ క్రైలు వద్ద రైలుమార్గము ధ్వంసముచేయ ప్రయత్నించిరి. వాటిపయ్యిములు విఫలముయ్యెను. రైలుకట్టకు ఎట్టి అపాయము కలుగలేదు.

హైదరాబాదు వార్తలు

సైనికులలో సంచలనము

శత్రు ఆహారపదార్థములు మున్నగునవి సమముగ లేనది తమ కష్టనివారములను తెలియజేయుచు హైదరాబాదునందలి ఒకటి రెండు ఇంజనీరులు సర్వము లాస్సర్సు రెజిమెంటుకు చేరిన సైనికులు ఉన్నతాధికారులకు అట్టి పంపుకొనియొందిరి. ఈ అరీకి తగు జవాబునమ్ముటకు మునుపే తొందరపడి సైనికులు గడచిన గురువారము ఉదయం తమ ఉడుపులను భరించుటను నిరాకరించిరి. నానుకమిషను అగ్రీ సర్దు మాత్రము ఉద్యోగుల ఉత్తరవుల నుల్లంఘించలేదు. ఈ విషయము సైబాముగారికి తెలుపబడినది. ఉన్నతాధికారులు ఉత్తరవుల నుల్లంఘించువారిని తక్షణమే డిస్మిసుచేయవలయునని సైబాముగారు ఉత్తరవు లాసంగిరి. అధికారుల రెంతచెప్పినను సైనికులు వారి మాటలను లక్ష్యపెట్టలేదు. 22వ తేది మధ్యాహ్నము 190 సైనికులు ముప్పైరు సమయమునహాజరై తెలుపుకొనలేదు. ఈవిషయము సైబాముగారికి తెలుపగా తక్షణమే ఉత్తరవుల నియ్యవలయునని వారు చెప్పిరి. ప్రధానసేనాధిపతియగు సర్ ఆఫ్ఫర్లముల్లాగారు సైనికులను సమావేశపడి ఉన్నతాధికారుల

ఉత్తరవుల నుల్లంఘించినవారు డిస్మిసు చేయబడుతురని అందర తెలియచెప్పిరి. సైనికుల తట్టిదౌర్జన్యము చేయలేదు గాని, డిస్మిసు చేయబడిన వారివద్దనుండి ఉడుపులు ఆయుధములు పుచ్చుకొనవలసి వచ్చినపుడు మాత్రము మొదటిలాస్సర్సు రెజిమెంటునకు చేరిన సైనికులుమాత్రము కొంచెము అటంకము కలుగ జేసిరి. కడపటికి రెండు రెజిమెంటుల యందును 350 మంది సైనికులు డిస్మిసు చేయబడిరి. ఈరెజిమెంటునకు చేరిన సైనికులు గడచిన తుదిముసందు ప్రశంసనీయమగు హైకోర్టుహముల ప్రకటించియుండిరి. వేలైన యజనరాజుగాను హైదరాబాదునకు వచ్చియున్నపుడు యీ రెజిమెంటుల యందలి సైనికులను ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించి యుండిరి.

మృత్యుల శర్యటనము

గౌ. రామరాజుశింగారు, కె. వి. రెడ్డివాయడగురు, సర్ పి. త్యాగతాయారెడ్డిగార్లు 24వ తేది కొడుమూకు చేరిరి. ఇచ్చట కోయంబత్తూరు జిల్లాబ్రాహ్మణేతర మహాసభ రెండవ సమావేశము జరుగును. ఈసభకు హాజరుటకు వీరువచ్చియుండిరి. మహాసభ కార్యదర్శి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు మరికొందరు ప్రేమనుకర్త వీరిని కలసికొని తగు స్వాగత మొకరిరి.

కొంతకాలమువరకు మాత్రమే.

“రాజపుత్ర స్త్రీలలో సుప్రసిద్ధురాలును బలవంతురాలు నగు”

మిస్ “తారాబాయి” సర్కసు

చెన్నపురి కోటమైదానమందలి డేరాలలో ప్రదర్శింతురు.

ప్రథమ ప్రదర్శనము:—1922 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది శుక్రవారము రాత్రి 9.30 గంటలకు

మిస్ తారాబాయి.

150 బంగారుపతకములను

మహారాజులు, రాజులు,

రాణులు, అనేక గొప్ప

పుర్యోగస్థులవలన అనేక

యోగ్యతాపత్రములను

బహుమానము బడసినది.

50 మంది

ప్రదర్శనకారులు.

పుత్రవారు నక్షత్రమునంటి వారు. ఇందులో, యిండియనులు, ఫిలిప్పైనులు, రష్యనులు, జపాన్ వారు మొదలగు అనేకమంది వింత వింత ప్రదర్శనముల నొనరింతురు.

మృదానుకు రావట మిదియే ప్రథమము.

వచ్చిచూడుడు:—1. అభినవహేయ్యులన్ అనదగు తారాబాయిగారి అద్భుతమగు శక్తిని ప్రకటించు ప్రదర్శనములు సాటిలేనివని చెప్పవచ్చును. 2. భారతీయుల ఆశ్చర్యకరమగుపనులు. 3. రష్యా జపానుదేశీయుల వింత దొంగురి ఆటలు. 4. ప్రపంచమందలి ఆశ్చర్యకరమగు విషయములు.

ప్రవేశపు యములు:—4 వరీ లవైట్లకు 15-0-0. కుప్పి 4-0-0. రిజర్వుకు రి. 1-వ క్లాసు 2-0-0. 2-వ క్లాసు 1-0-0. గ్యాలోరీ 0-8-0. పరియెండ్లకుబడిన పిల్లలకు అర్థచార్జీలు.

బాక్సుప్లాను హంటుకోడ్డు వెస్టు కంపెనీలోను, బ్రాడ్వే రిటాకంపెనీలో నుండును.

A. K. Paul, Manager. A. M. G. Naidu, Agent. Tara Bai, Sole Proprietrix.

ఏజెంట్స్ అఫీసు:—కె. యస్. ముత్తయ్యకంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 99, మద్రాసు.

మాతనజివితీ!

గొప్ప లాభకరమైన అమ్మకము

సరస మైనధర!!

వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.

ధరలు మిక్కిలి సరసము.

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనారస్, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును.

బెంగళూరు, కంచీ, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈస్థలములనుండి అంగ వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.

బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్తను బజారు, మదరాసు.

ఆంధ్రవిద్యార్థిప్రచురణలు. అనంతపురము

ఆంధ్రజాతమున ఎంద రెన్నిగ్రంథములను స్థాపించినను, మాతృభాషలో నింకను జాచలననన్ని పుస్తకములు వెలువడలేదు. విజయము, త్రొత్తపుస్తకములు వరువలయుననిన యాపేక్ష సామాన్యజనులలోగూడ మిక్కిలిగా నతిశయించుచున్నది. ఇది శుభప్రారంభము. కాని విజ్ఞానప్రదములగు నానావిధగ్రంథములు సత్వముగ వెలువడుటకు శోచనీయము.

ఆంధ్రజాతమున పండితులెందరోగలరు. కవులు గూడఁబాలమంది తేకబోతేదు. మనదేశమున కిట్టిపుస్తకము లానశ్యకములని పండితులకుఁ జెప్పి వ్రాయించువారును కవులువాసిన పుస్తకములను ప్రయత్నించి వ్యాపింప జేయువారును నెక్కువ యగుటచే నెన్నియో గ్రంథములు వ్రాయబడకను, వ్రాసినవి ముద్రింపబడకను, నిలిచిపోయినవి.

అది గాక శాస్తాతరములనుండి యెన్నియో సద్గ్రంథములు తెలుగు చేయబడకలనియున్నది. ఇందుక సామర్థ్యముగలవారందరును తమతక్త్యున సారమిట్టికార్యమునకుఁ గడంగి దేశభాషలను బోషించుట విధియై యున్నది. కావున, మేము గూడ ఇప్పుడు ప్రజాసామాన్యమునకు పయోగకరము లగు అపూర్వగ్రంథములను పండితవర్గులచే వ్రాయించి ప్రచురించి మా యోగ్యతాన సారము భాషాసేవ జేయదలంబుకొన్నాము.

మా ప్రచురణాలయమునుండి రెండు మాసముల కొక గ్రంథమువొప్పన తప్పక వెలువడును. చందాకారు లగువారికి 0-8-0 ల కును తదితరులకు 0-12-0 లకు ఒక్కొక్క పుస్తకము ఖరీదగును. పోషకులు సంకల్పరమునకు రు 5-0-0 రూపాయలు విరాళము చెల్లింపవలసి యుండును. వారిపేజులు ప్రతి పుస్తకముయొక్క ప్రథమ పుటమునందును ముద్రింపబడును. ఆంధ్రమహాశక్తి ము తెల్లరును మాకుఁ దోడ్పడ ప్రార్థింతులు. సి. ఓ. బి. రెడ్డి. బి. ఏ. సి. యల్. ఆధ్యక్షుడు. అనంతపురము.

నోటీసు

బెజవాడ డి॥ ము॥ కో॥ ఫయిల్

O. S. 169
1922

సూరా శీతయ్యనగయిరాలువాండ్లు

తూముక్తయ్యనగయిరాలు ప్రతివాదులు.

కృష్ణా డి॥ తిరువూరు సుబిజిప్టరీ యిలాకా గోనవీడు గ్రామములోని ప్లయింట్లు పెక్కులు దాఖలా

(1) డి॥ నెం 300 రు. రు. 34-8-0 లు శిస్తుగల య 11-50

(2) డి॥ నెం 288 రు. రు. 15-2-7 లు శిస్తుగల య 7-58

(3) డి॥ నెం 290 రు. రు. 30-6-1 లు శిస్తుగల య 7-58

(4) డి॥ నెం 298 రు. రు. 27-1-11 లు శిస్తుగల య 13-56

నెం 107-2-7. మొత్తం య 47-83 పెంట్లు

గ్రామ సామునామపు బీటి భూములయందు వాదుల యొక్కయు 1 to 10-17 to 20 ప్రతివాదుల యొక్కయు

గోసవీడు వివారు గంగాదేవిపాడు గ్రామ యావత్తుండి రయితులకు అనకల ప్రాప్తిన యెట్లను మేపు కొనుటకు

మాత్రము కలిగియున్న జాయంటు హక్కు భుక్తములను స్థిరపర్చించి తమకు భంగకరము కలిగేలాగున బెజవాడ

డి॥ మునసపు కోర్టువారు O. S. 169/1919 రులో పొక్కును చేసిన డిక్రీనల్ ఆర్డర్ వాయిడ్ అని డిక్రీ చేయించుటకు

3 ప్రో. ఆర్డరు 1, రూలు 8 ప్రకారం గంగాదేవి పాడు గ్రామస్తులందరి తరపున రిపజంటిటీవు కెపాసిటీలో వాదులు పర్మిషన్

పొంది యీ బావాను దాఖలుచేసినారు గన్ను యీ దావాలో మిగిలిన 5వరు గ్రామస్తులలో యవరయినా వాదులుగా గాని

ప్రతివాదులుగా గాని చేరి వాదన చేయదలచుకున్నవారు ది 18-6-22 తేదిన బెజవాడ డి॥ మునసపు కోర్టులో హాజరు

పిటీషన్ దాఖలు చేసుకోవలసిని ప్లయింట్లు నకర్లు పెక్కు శక్తితో సహా వాదుల తరపున బాక్సిప్టరు తల్లెపాటి వెంకటేశ్వ

రావు పంతులుగారి వద్ద యున్నవగును.

బెజవాడ } తున్న సాటి నెంకటేశ్వరరావు,
1922-6-22 } వాదుల తరపున కోర్కె.

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకముననే త్వరపడుదు.

అంతవరకు రాలిపోవును.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజల్టు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మందగ మున్నను, యిది దివ్యమధము.

వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు వరల యెప్పటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టుకలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకల యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా రిలీఫు నె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ కేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్షణాల రందరికడనున్న, సరకు లక్షణాల రందరికడనున్న, సరకు లక్షణాల రందరికడనున్న, సరకు లక్షణాల రందరికడనున్న.

సోలు యెంట్లు:-

ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్స్ లిమిటెడ్

కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామజీరు, బొంబాయి.

(126)

మలయచందనము

గనెరియా అను సెగరోగమునకు కుశారము.

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షావధము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఆయుర్వేదవైద్యసంగ్రహము

చెరక, శుశ్రుత, మతానుసారముగను, అనుభవ సిద్ధముగను, ములభ సాధ్యములగు 600 చికిత్సలను తెలుపు వైద్యగ్రంథము. దీనియందు సమస్తవ్యాధులకును, వైద్యుని సహాయ మవసరము లేకుండా చేయదగిన లక్షణరహితములే గలవు. ప్రతి వాద్యమునందే దగినది. 1 కి 1-4-0 వి. పి. చార్జీ 0-6-0 ఆయుర్వేదచరిత్రక వైద్య, ఆరోగ్యవస్తువులు, కారీ, నిదాన చికిత్స మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మాన సంఘికలగా ప్రకటించబడును. మాదిరి యుచితము. సం॥ చందా రు 2-8-0 వి. పి. 0-4-0 వెంటనే రోగిన తెలికిని రు 3-0-0 కు వి. పి. చేయబడును. (8851)-2

ఆయుర్వేద గ్రంథముడలి, వెలిదేపి నెల్లూరుజిల్లా.

“కాంతామదహరణి”

అను యునానీ వైద్యశాస్త్రప్రకారము తయారయిన వెలియపుట్టికి దివ్యమైన లేవ్యము. దీనిని నేవించుటచే, నిస్సత్తున, లేపనకైలేపించుట, స్వప్నమందు స్థలము, రతిలో శీఘ్రస్థలము, కాల్పచేతులు లాగుట, పోగట్టి విత్యయావన సుఖము నిచ్చును. నీ గృహయందు యెల సిగ్గు పడెదవు? దీనిని నేవించి స్వర్గముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు. పరీక్షచేసి చూచిన మీకే తెలియును. వెల 1 డబ్బా 4-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ చదువరులకు రూ॥ 3-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు:- నేడే తామర, గజవర్యము, తామరలకు అమోఘము వెల డబ్బీ 0-3-0

ది రెడ్డి అ. చు కంపెనీ, గోపాలపురం,

[8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

తామర తైలము

తామర, తిట్ట, గజ్జిక మంచిది డబ్బీ -కి 0-6-0 మాత్రమే.

అనేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. దీనిని రాచిన మంటయ్యుండిను. చర్యము నలు పెక్కుడు.

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

చ్యవనప్రాశ్యలేహ్యము

చరకసంహిత - రసాయనప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన, వ్యాసరోగములలో మహావధము. స్వరభంగమును పోగొట్టును. వ్యాసరోగములలో ఉండే రోగములను పోగొట్టి వాటికి బలముగలిగించును. పౌడ్రోగమును పోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ మీదను, మోచేతులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు) పోగొట్టును. (మంగళ)

చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము మూత్రములనుండి రోగములను పోగొట్టి, మూత్రమును కుద్రపరచును.

చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము కుద్రములనుండి రోగమును పోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము ఊరించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారికి బలము గలిగించును. వృద్ధులయొక్క ముసలితనమును పోగొట్టి వయోవనము నిచ్చును. బాలలకు కఠినము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 రులముల వెల రూ॥ 1.

40 రులముల వెల రూ॥ 8.

డాక్టరు ఆపంట లక్ష్మీచరి వి. పి. ఎం. వి. పి. యం.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హరిన్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు.

(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

పత్తము. బీజ్ బండ్ పులుపునర్జితం.

దురభ్యాసములవల్ల కల్గిన నపుంసకత్వము తప్పక నివారించును. శీఘ్రస్థులననుగువారు భోజనమునకు ముందు (బీజ్ బండ్) ఒక మోతాదు పులుపునెనె నెంట్ల నే గుణము తెలియను. నపుంసకత్వము సంధించినవారికి రోజులు మందుచాలును. మందు పులుపునెనె విషము డబ్బితో పంపబడును. డబ్బీ 1-కి రు 3-0-0 లు వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

ధన్యవేది బోషధాలయము,

(22) 38 జనరల్ మెడికల్ మెన్షరీ వీధి మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd. Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద బోషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కెవిన విలాసమునకు వ్రాసినచో

ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్

వర్కు

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు

(888) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ ప్రెసింగు కంపెనీ,

చోల్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.

ఆంధ్ర పత్రిక

ధరతఖంధమున అనేకస్వల్పపతకములును,

మొదటిరంగు రోగ్యతాప్రకరణములను బొందిన

వైద్యరత్న పండిత,

డి. గోపాలాచార్యగారి

చర్మరోగములకు అమృతము వంటిది.

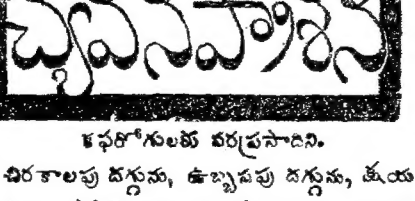
మొటిములు, మధుమేహము, మేహబాధలు, గండ

మాలలు, సహమేహము, రసవట్టు, మేహవాత

రోగములను పోగొట్టును. చెడుకర్మమును యాపు

మాపును. రక్తమును కుద్రపరచి కఠినములకు ఆరో

గ్యమును పాచ్చించును. వెల బుడ్డి 1-కి రు 3.

కఫరోగులకు వర్తనపాదిని.

చిరకాలపు దగ్గును, ఉబ్బవపు దగ్గును, తుయ

దగ్గులను, పోగొట్టుటలో ప్రత్యేకమైనది. గుండె

కాయకు ఉపిరిపిత్తులకు యెక్కువ బలమును

గలిగించును. కఫము జలుబుచే కాథమహారికి

అమృతము వంటిది. వెల డబ్బీ 1-కి రు 3.

వజ్రదంతచూర్ణము

ప్రతినిత్యము దీనితో దంతధావనము జేసిన

దంతములకు మంచి పలుకృత్యము నిచ్చును.

వెల డబ్బీ 0-4-0 అలాలు

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తంజివిలాసము:- పండిట్ - మదరాసు.